

Eiropas
Komisija

[2013. GADA VASARA ▶ NR. 46]

panorama

inforegio

▶ ES sveic Horvātiju

savu 28. dalībvalsti

- ▶ Kohēzijas politika palīdz pārvarēt krīzi
- ▶ ES finansējuma pareiza izlietojuma nodrošināšana
- ▶ Valsts atbalsts un reģionālā politika

Reģionālās
politikas un
pilsētpolitikas

▶4

▶ **REDAKTORA SLEJA** 3

Komisārs Johannes Hahn

▶ **ĪPAŠA SADAĻA** 4-9
HORVĀTIJAS VEIKSMĪGAIS CEĻŠ UZ DALĪBU ES

▶ **KRĪZES PĀRVARĒŠANA AR KOHĒZIJAS POLITIKAS ATBALSTU** 10-13

▶ **NEATKARĪGS VĒRTĒJUMS PAR KOHĒZIJAS POLITIKAS ĪSTENOŠANAS GAITU, 2007.-2011. GADS** 14-16

▶ **PROJEKTU PIEMĒRI** 17-19

Horvātijā, Somijā un Slovēnijā īstenotu projektu piemēri

▶ **JAUNUMI ĪSUMĀ** 20-21

▶ **2013. GADA OPEN DAYS** 22-23

▶ **ES FINANSĒJUMA PAREIZA IZLIETOJUMA NODROŠINĀŠANA – IESKATS REVĪZIJAS PROCESĀ** 24-29

▶ **KĀ RAST LĪDZSVARU – VALSTS ATBALSTA KONTROLE UN REĢIONĀLĀ POLITIKA** 30-31

▶ **KARTES** 32-33

“NEET” rādītājs – iedzīvotāji vecumā no 15 līdz 24 gadiem, 2012. gads
Izglītības iegūšana – prognozētais iedzīvotāju īpatsvars vecumā no 25 līdz 64 gadiem ar augstāko izglītību, 2020. gads

▶ **VĪENKĀRŠIEM VĀRDIEM** 34-39

Kohēzijas politika valstu un reģionu skatījumā

▶ **PROGRAMMA** 40

▶14

▶17

▶22

▶37

Fotogrāfi (lpp.):

Vāks: skats uz Zagrebu © Shutterstock
3., 9., 21., 22., 23. un 36. lpp.: © Eiropas Komisija
4. lpp.: 4. lpp.: Splita © Shutterstock
6. lpp.: © Horvātijas Republikas Reģionālās attīstības un ES finansējuma ministrija
8. lpp.: Slavonski Broda © Marin Majstorović, BIOCentre © BICRO, Marasca © Zagrebas Universitāte
11. lpp.: Hungārija © Valsts attīstības aģentūra, Ungārija
14. lpp.: Superfast Cornwall © Kornvolas padome
17-19. lpp.: Horvātijā © Shutterstock, Slovēnija © Brežices galvenā slimnīca, Somija © Rokua Geopark
24., 30. lpp.: © Shutterstock
35. lpp.: Morāvija-Silēzija © Jifí Zerzoň
36. lpp.: Flandrija © Flāmu valdība
37. lpp.: Saksija © LIFE, Leipcigas Universitāte
39. lpp.: Zviedrija © Tillväxtverket

Šis žurnāls ir iespiests uz pārstrādāta papīra angļu, franču un vācu valodā.

Tas ir pieejams 22 valodā tīmekļa vietnē

http://ec.europa.eu/regional_policy/information/panorama/index_lv.cfm

Šī izdevuma saturs pabeigts 2013. gada jūnijā.

JURIDISKS PAZIŅOJUMS

Ne Eiropas Komisija, ne arī kāda cita persona, kas rīkojas tās vārdā, nevar būt atbildīga par to, kā šajā publikācijā ietverta informācija var tikt izmantota, kā arī par kļūdām, kas var rasties, neraugoties uz rūpīgu sagatavošanu un pārbaudi. Šajā publikācijā paustais viedoklis nav uzskatāms par Eiropas Komisijas viedokli.

© Eiropas Savienība, 2013

ISSN 1725-8235

Pārpublicēšana ir atļauta, norādot avotu.

Lai izmantotu un/vai pārpublicētu materiālu, par kuru norādīts, ka autoritātes pieder trešajai pusei, jāsaņem atļauja no autoritātes subjektā(-iem).

▶ REDAKTORA SLEJA

Johannes Hahn

*Eiropas Komisijas loceklis,
kas atbild par reģionālo politiku*

2013. gada 1. jūlijā mēs sveicam Horvātijas Republiku sakarā ar kļūšanu par Eiropas Savienības 28. dalībvalsti. Pēdējos 12 gados Horvātija ir īstenojusi tālejošu reformu programmu un pielāgojusi valsts tiesību aktus Eiropas Savienības (ES) tiesību kopumam, ko dēvē par *acquis communautaire*.

Līdz ar pievienošanos Horvātijai būs pieejami ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda līdzekļi 450 miljonu eiro apmērā. Paredzams, ka šis ieguldījums veidos lielu daļu no valsts turpmāko gadu attīstības budžeta, un tas sniedz lielisku iespēju risināt Horvātijas vajadzības. Šis finansējums var palīdzēt veicināt mūsdienīgas un konkurētspējīgas ekonomikas izveidi, kas no ES ne tikai iegūs, bet arī dos tai savu pienesumu.

Šajā *Panorama* izdevumā varēsiet iepazīties ar dažiem jau paveiktiem darbiem, ko atbalstījusi ES.

Stratēģiskais ziņojums par kohēzijas politikas īstenošanu

Horvātijai tāpat kā pārējām 27 dalībvalstīm būs jāsniedz novērtējuma ziņojums, kā tas paredzēts jaunajos noteikumos. Nesen tika publicēts Komisijas stratēģiskais ziņojums par to, kā ir notikusi ES struktūrfondu izmantošana 27 ES dalībvalstīs laikposmā no 2007. līdz 2013. gadam. Balstoties uz dalībvalstu 2012. gada beigās iesniegtajiem ziņojumiem, šobrīd ir pirmā lielā iespēja ziņot par sasniegto un rezultātiem, kā arī par politikas ieguldījumu ES ekonomikas atlabšanā plānošanas periodā.

Ziņojums dod nenovērtējamu ieskatu politikas īstenošanā un apliecina, ka sniedzam atbalstu jaunai, inovatīvai uzņēmējdarbībai un ilgtspējīgu darbavietu izveidei nākotnē, nodrošinot attālos reģionos platjoslas internetu, cīnoties ar intelektuālā darbaspēka emigrāciju, kā arī veidojot nozīmīgus transporta savienojumus, kas sekmē reģionu konkurētspēju. Tāpat ziņojums palīdz apzināt tās ieguldījumu jomas un programmas, kurās nepieciešama rīcība.

Ziņojumā ir arī sniegts apstiprinājums tam, ka kohēzijas politika var būt ļoti elastīga un ekonomikas krīzes apstākļos to var pielāgot iedzīvotāju un viņu kopienu mainīgajām vajadzībām.

Revīzijas grupas – neredzami darba darītāji

Par to, lai ES budžeta finansējums tiktu izlietots pienācīgi, rūpējas ES reģionu atbalsta procesa neredzami darba darītāji, proti – Komisijas revīzijas grupas. Kohēzijas politika veido aptuveni trešdaļu no ES budžeta tēriņiem, un revidentiem ir būtiska loma sarežģīto un pārsvarā decentralizēto tēriņu programmu pārraudzībā.

ES revidenti cieši sadarbojas ar valstu revīzijas iestādēm, izmantojot dalītās pārvaldības modeli. Pateicoties šim procesam, atbildība gadu no gada ir uzlabojusies. Vairāk par revidentu nozīmīgo darbu lasiet rakstā 24. lpp.

Kopā revidenti darbojas kā ES nodokļu maksātāju interešu uzraugi, kuri gādā, lai nauda tiktu izlietota atbilstoši likumības, pareizības un pareizas finanšu pārvaldības principiem.

▶ HORVĀTIJAS VEIKSMĪGAIS CEĻŠ UZ DALĪBU ES

1. jūlijā, kļūstot par Eiropas Savienības 28. dalībvalsti, Horvātijas Republika atzīmē gandrīz divdesmit gadus ilgu ekonomisku un sociālo progresu kopš neatkarības pasludināšanas. 2005. gadā uzsāktās sarunas tika oficiāli pabeigtas 2011. gada jūnijā, kam sekoja ES pievienošanās līguma parakstīšana 2011. gada decembrī.

Splitas pilsēta Horvātijā, Adrijas jūras krastā.

Pievienošanās process Eiropas Savienībai, kas ilga gandrīz 12 gadus, sniedza Horvātijai vajadzīgo stimulu, lai īstenotu tālejošas reformas un saskaņotu valsts tiesību aktus ar Eiropas Savienības *acquis communautaire*.

“Horvātija tagad ir pavisam citāda valsts, nekā tā bija pievienošanās procesa sākumā”, stāsta Eiropas paplašināšanās un kaimiņattiecību politikas komisārs Štefan Füle. “Turklāt tā pievienojas Eiropas Savienībai labāk sagatavojusies nekā dažas citas pievienošanās procesā esošas valstis. Tas ir ilga un rūpīga procesa rezultāts, ar ko valsts jāapsveic.” “Dalība ES sniedz nozīmīgas iespējas, un šīs iespējas jāizmanto tā, lai Horvātijas pievienošanās ES būtu sekmīga un sniegtu labumu ne tikai Horvātijai un tās iedzīvotājiem, bet arī visam Rietumbalkānu reģionam un ES kopumā.”

Garš un veiksmīgs ceļš

Horvātijas integrācijas process Eiropas Savienībā sākās ar ES stabilizācijas un asociācijas procesu Rietumbalkānu reģiona valstīm, kas tika uzsākts 2001. gadā, un 2003. gadā valsts iesniedza pieteikumu par uzņemšanu ES. Pievienošanās sarunas tika oficiāli uzsāktas 2005. gada pavasarī.

Kaut arī vairāku jautājumu dēļ sarunas ieilga, process tika pabeigts 2011. gadā. Līgums starp Horvātiju un 27 ES dalībvalstīm tika parakstīts 2011. gada 9. decembrī.

Horvātijas tautas nobalsošanā 2012. gada 22. janvārī tika noskaidrots, ka 66 % balsotāju atbalsta valsts pievienošanos ES.

Starpposmā pirms pievienošanās ES Horvātijai bija aktīva novērotāja statuss Eiropas iestādēs, lai valsts amatpersonas varētu iepazīties ar ES iestāžu darba metodēm un iesaistīties lēmumu pieņemšanas procesā.

Konkurētspēja

Līdz 2008.-2009. gada pasaules finanšu krīzei Horvātijas ekonomikas izaugsme bija 4-5% gadā, un šajā laikā ieņēmumi palielinājās divas reizes, kā arī strauji uzlabojās ekonomiskās un sociālās iespējas. Tomēr ieilgusī krīze iedragāja šo izaugsmi un Horvātijas centienus, un bezdarba līmenis valstī 2012. gada beigās pārsniedza 14%. Jauniešu bezdarba līmenis valstī joprojām ir augsts.

Pievienšanās ES piedāvā lielas iespējas paaugstināt valsts konkurētspēju, nostiprinot valsts un tās reģionu priekšrocības un pilnībā izmantojot paplašinātā tirgus sniegtās iespējas.

Rūpniecības un tirdzniecības raksturojums

Aptuveni puse Horvātijas tirdzniecības notiek ar eurozonas valstīm, galvenokārt ar Vāciju un Itāliju, turklāt trīs ceturtdaļas no tiešajām ārvalstu investīcijām (ĀTI) valstī ieplūst tieši no eurozonas valstīm. Horvātijā arī ir augsta banku koncentrācija, kuru īpašnieku struktūra netieši pakļāva šīs bankas eurozonas krīzes ietekmei.

Rūpniecības nozarē, kas veido vairāk nekā 27% no valsts iekšzemes kopprodukta (IKP), dominē kuģubūve, pārtikas pārstrāde, farmācijas preču ražošana, informācijas tehnoloģijas, biokimikālijas un kokapstrāde.

Lauksaimniecības nozare veido tikai 4% no IKP, taču tajā ir nodarbināti 14% no valsts darbaspēka. Valstī, kurā 42% iedzīvotāju dzīvo lauku teritorijās, lauksaimniecība ir nozīmīgs iztikas avots. Līdz pievienošanās ES Horvātijas Lauksaimniecības ministrija daudz strādāja, lai saskaņotu un pieņemtu vairākas regulas lauksaimniecības, pārtikas nekaitīguma, veterinārijas un fitosanitārijas politikas, kā arī zivsaimniecības jomās.

Transporta tīkli

Horvātiju šķērso trīs Eiropas mēroga transporta koridori, kuri savieno Eiropas Savienību un Eiropas dienvidaustrumus, un Horvātijas iestādes ir ieguldījušas ievērojamus līdzekļus valsts transporta tīklā, izmantojot galvenokārt publisko finansējumu un galveno uzmanību pievēršot autoceļiem, automaģistrālēm un ostām.

Horvātijas dzelzceļa nozare ir lielu pārmaiņu priekšā, un, lai to iekļautu ES tīklā, šajā nozarē būs nepieciešami ieguldījumi. Pirmspievienošanās posmā ar ES atbalstu tika uzsākta vērienīga Zagrebas dzelzceļa stacijas infrastruktūras modernizācija, kas ir solis šajā virzienā (sk. rakstu 17. lpp.).

GALVENIE FAKTI PAR HORVĀTIJU

- ▶ Valsts kopējā platība: **87 661 km²**
- ▶ Iedzīvotāju skaits: **4 290 000**
- ▶ Galvaspilsēta: **Zagreba**
- ▶ Politiskā iekārta: **parlamentāra demokrātija**
- ▶ Administratīvais iedalījums: **20 apgabali un Zagrebas pilsēta**
- ▶ Lielās pilsētas: **apdzīvotākās vietas ir lielās pilsētas, un 49% no visiem pilsoņiem dzīvo 5 lielākajos apgabalos – Zagrebā un Zagrebas apgabalā, Splitas–Dalmācijas, Osijekas–Baranjas un Primorje–Gorski Kotaras apgabalā**
- ▶ Valsts valoda: **horvātu**
- ▶ Naudas vienība: **kuna (HRK); 1 EUR = 7,58 HRK**
- ▶ Galvenās tirdzniecības partnervalstis: **Itālija, Austrija, Vācija, Slovēnija, Serbija**
- ▶ Galvenās eksportpreces: **transporta iekārtas, mehānismi, tekstilpreces, ķīmikālijas, pārtikas preces un kurināmais**
- ▶ Galvenās importa preces: **mehānismi, transportēšanas aprīkojums un elektroiekārtas, ķīmikālijas, kurināmais un smērvielas, pārtikas preces**
- ▶ Lielākās lidostas: **Zagreba, Splita, Dubrovniks, Pula, Rijeka**

Dabas mantojums un tūrisms

No ekoloģijas viedokļa Horvātijas teritorija ir viena no labāk aizsargātajām Eiropā, jo 47% no valsts teritorijas un 39% no tās teritoriālajiem ūdeņiem ir noteikti par īpaši aizsargājamām un aizsargājamām dabas teritorijām. Horvātija lepojas ar 19 nacionālajiem un dabas parkiem, no kuriem daži, piemēram, Plitvices ezeru nacionālais parks, ir iekļauti UNESCO Pasaules mantojuma sarakstā. Horvātijas dabas skaistums katru gadu pievilina miljoniem tūristu, un ieņēmumi no tūrisma veido aptuveni 15% no valsts IKP. Vides aizsardzība ir nozīmīgs attīstības programmas punkts, kā arī viens no priekšnosacījumiem dalībai Eiropas Savienībā.

Pašreizējās strukturālās reformas

Horvātijai kā ES dalībvalstij jāturpina likt uzsvāru uz strukturālajām reformām ne tikai tāpēc, ka tā nākotnē plāno pievienoties eurozonai, bet arī tāpēc, lai uzlabotu ekonomikas konkurētspēju. Horvātija saņems ieguldījumus no ES strukturālajiem un investīciju (ESI) fondiem, kuri palīdzēs īstenot šīs pašreizējās strukturālās reformas.

▶ INTERVIJA

Panorama aicināja Horvātijas ministru prezidenta vietnieku un reģionālās attīstības un ES finansējuma ministru Branko Grčić uz sarunu par valsts pievienošanās Eiropas Savienībai.

▶ Kādas pozitīvas pārmaiņas integrācijas process jau ir nesis Horvātijai?

Pirmkārt, vēlos teikt, ka esam priecīgi par mūsu valsts pievienošanos ES, ko mēs bijām gaidījuši jau pārāk ilgi. Patiesībā, mēs jūtamies tā, it kā atgrieztos mājās, ņemot vērā, ka mūsu zeme, vēsture, kultūra un tradīcijas jau gadsimtiem ir bijušas neatņemama Eiropas sastāvdaļa.

Ja atskatāmies uz visām 35 ļoti prasīgajām sarunu sadaļām, kuras mums bija jāpārrunā ar ES, redzam, ka esam paveikuši ļoti daudz katrā no šīm tik dažādajām sarunu jomām.

Šajos pēdējos 20 gados mums bija jāveic īpaši padziļinātas reformas izteikti nestabilā periodā. Tas bija garš ceļš, tomēr tas mums ir ļāvis labāk sagatavoties, it īpaši, ja runājam par ES tirgu un ES struktūrām.

Mūsu pievienošanās Eiropas Savienībai noteikti būs spēcīgs stimuls mūsu nākotnes labklājībai, turklāt mēs ceram, ka arī paši varam piešķirt Eiropai jaunu šķautni.

▶ Kādas grūtības Jūs sagaidāt, Horvātijai kļūstot par ES dalībvalsti?

Tādu ir daudz. Turpmākais darbs saistībā ar fiskālo konsolidāciju un valsts reformu īstenošanu dažādās nozarēs pēc pievienošanās būs vēl sarežģītāks, jo ES iestāžu līdzdalība šajās jomās būs daudz lielāka.

Pavisam drīz mums nāksies saskarties ar lielāku konkurenci no citu dalībvalstu uzņēmumu puses Horvātijas ekonomikā tik sarežģītā un nestabilā brīdī, ko izraisījusi ekonomikas lejupslīde. Vienlaikus Horvātijas uzņēmumi Centrāleiropas brīvās tirdzniecības nolīguma tirgū (CBTN) zaudēs savu cenu konkurētspēju, jo, eksportējot uz CBTN valstīm, uz tiem attieksies jauni tarifi.

Lai piedalītos ES lēmumu pieņemšanas procesā, noteikti būs vajadzīga efektīvāka valsts pārvalde, kas spētu aktīvi līdzdarboties lēmumu pieņemšanas procesā un nodrošināt pareizu un

efektīvu ES politikas īstenošanu Horvātijas kontekstā. Īpaši grūta būs Eiropas strukturālo ieguldījumu pārvaldība un stratēģijā "Eiropa 2020" noteikto mērķu sasniegšana. Mūsu primārais mērķis ir izveidot sistēmu īpaši kvalitatīvu projektu izstrādei, lai palīdzētu īstenot pieņemtās stratēģijas, un stiprināt mūsu administratīvo spēju, lai nodrošinātu savlaicīgu un efektīvu programmu īstenošanu.

▶ Kāds, Jūsuprāt, varētu būt Horvātijas piensums noturīgai un konkurētspējīgai Eiropas Savienības izaugsmei?

Horvātijas ekonomikā kopš 2008. gada turpinās lejupslīde. Tā kā lejupslīde turpinās arī Eiropā, arī Horvātija nav no tās pasargāta, jo mūsu valsts nav izolēta sala. Valdības stratēģija ekonomikas atveseļošanai ir balstīta uz fiskālo konsolidāciju, strukturālām reformām un ieguldījumu veicināšanu, jo īpaši privāto ieguldījumu veicināšanu, jo tikai tā var saglabāt esošās darbavietas un radīt jaunas. Uzskatām, ka valdības līdz šim veiktie pasākumi, kā arī rīcība nākamajos gados, jo īpaši attiecībā uz reformām tādās jomās kā sociālais nodrošinājums, veselība, darba tirgus un valsts pārvalde, nodrošinās vajadzīgo vispārējās makroekonomiskās sistēmas stabilitāti un paaugstinās mūsu konkurētspēju.

Horvātijai ir liels izaugsmes potenciāls tādās nozarēs kā tūrisms, transports un loģistika, atjaunojami enerģijas avoti, metālapstrāde, mašīnrūpniecība un kuģubūve, un šajās nozarēs mēs saskatām lieliskas iespējas investoriem. Mūsu uzdevums ir turpināt uzlabot ieguldījumu nosacījumus, jo tās ir vienīgais veids, kā ilgtermiņā nodrošināt ekonomisko un finansiālo stabilitāti.

▶ Kā, Jūsuprāt, vienotais stratēģiskais satvars (CSF) var veicināt turpmāko Horvātijas attīstību gan valsts, gan reģionu mērogā?

ESI fondi būs viens no svarīgākajiem instrumentiem galveno Horvātijas attīstības šķēršļu pārvarēšanai turpmākajos gados, kā arī stratēģijas "Eiropa 2020" mērķu īstenošanai valstī. Tomēr ESI vērtība slēpjas ne tikai finansējuma

pieejamībā. Horvātijai daudz svarīgāk ir izmantot ESI tā, lai palīdzētu mums izveidot saskaņotu stratēģiju, kura būtu vairāk balstīta uz valsts attīstības politiku, nekā tas ir šobrīd. Dažām jomām, piemēram, pētniecībai un izstrādei, kurām valsts budžetā atvēlētais finansējums līdz šim nav

bijis pietiekams, ESI sniegs lielākas iespējas panākt pārējās dalībvalstīs. Mēs novirzīsim ieguldījumus tām nozarēm, kurām ir lielākais potenciāls paaugstināt Horvātijas reģionu konkurētspēju un to spējas radīt pievienoto vērtību. ■

▷ GATAVOŠANĀS DALĪBAI UN KOHĒZIJAS POLITIKA

Pirmspievienošanās periodā ES sniedza Horvātijai specifisku un noteiktiem mērķiem paredzētu finansiālu atbalstu, lai palīdzētu valstij tās centienos uzlabot politiskās, ekonomiskās un iestāžu reformas visā gatavošanās posmā.

Laikā no 2000. līdz 2006. gadam Horvātija no ES nozaru pirmspievienošanās programmām saņēma gandrīz 530 miljonus eiro.

Kopš 2007. gada Horvātija ir saņēmusi finansējumu no Pirmspievienošanās palīdzības instrumenta (IPA), kurš aizstāja visas iepriekšējās nozaru palīdzības programmas. Laikā no 2007. līdz 2012. gadam valstis ir saņēmušas aptuveni 997 miljonus eiro jeb aptuveni 150 miljonus eiro gadā. Viena no IPA programmām bija veltīta politiskajām un ekonomiskajām reformām, bet vēl četras bija paredzētas valsts sagatavošanai kohēzijas un lauksaimniecības politikai.

Tādējādi ES reģionālās politikas darbības principi Horvātijai nav nekas jauns. Amatpersonas jau ir guvušas praktisku pieredzi programmu vadībā, kurā jāievēro kohēzijas politikas noteikumi.

Ieinteresētās personas reģionos un vietējās pašvaldībās ir izmantojušas finansējumu, lai izstrādātu novatoriskus projektus transporta, vides, kā arī ekonomikas, sociālās un lauku attīstības jomās.

Kaimiņvalstu sadarbība

Pirmspievienošanās palīdzības instrumenta ietvaros (2. komponente, 98 miljoni eiro) tika finansēta pārrobežu sadarbības paplašināšana ar citām dalībvalstīm, proti, Ungāriju, Itāliju un Slovēniju, kā arī ar Balkānu reģiona kaimiņvalstīm Bosniju un Hercegovinu, Melnkalni un Serbiju.

Kā daļa no reģionālās attīstības pasākumiem (3. komponente, 345 miljoni eiro) ir uzsākti transporta projekti dzelzceļa infrastruktūras un iekšējo ūdensceļu atbalstam (sk. 8. lpp.). Vides programmu līdzekļi ir ieguldīti integrētos atkritumu apsaimniekošanas un ūdenssaimniecības projektos, kā arī ir izveidotas dažādas uzņēmējdarbības un pētniecības programmas reģionu konkurētspējas veicināšanai.

Pirmspievienošanās palīdzības instrumenta 4. komponentes ("Cilvēkresursi", 94,5 miljoni eiro) ietvaros tika izstrādāta virkne projektu, kuru mērķis ir veicināt piekļuvi nodarbinātībai un stiprināt iedzīvotāju sociālo iekļaušanu.

Pirmspievienošanās palīdzības instrumenta finansējums ir palīdzējis Horvātijai pilnveidot spējas un resursus ievērojamā struktūrfondu un Kohēzijas fonda finansējuma apgūšanai, kas valstij būs pieejams pēc kļūšanas par ES dalībvalsti.

Šī instrumenta procedūras attiecībā uz projektu atlasī, iepirkumiem un līgumu slēgšanu ir līdzīgas struktūrfondu procedūrām, tāpēc pieredze IPA finansējuma izmantošanā ir neatsverams ieguvums valsts iestādēm, gatavojoties daudz lielāka pēcpievienošanās finansējuma apguvei nākotnē.

▷ PROJEKTI

Pirmspievienošanās periodā nozīmīgas prioritātes bija ieguldījums reģionu konkurētspējas veicināšanā un atbalsts būtiskai transporta un vides infrastruktūrai. Viens no šādiem piemēriem ir Zagrebas galvenā dzelzceļa stacija (sk. rakstu 17. lpp.), bet dažu citu projektu apraksts ir sniegts turpinājumā.

INFRASTRUKTŪRA

Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēma ar notekūdeņu attīrīšanas iekārtu Slavonski Brodā

Šo vides ieguldījumu mērķis ir pilnveidot ūdensapgādes sistēmu Donavas baseinā, uzlabojot ūdensapgādes drošību esošajiem patērētājiem un pieslēdzot ūdensvadam aptuveni 4 300 jaunus lietotājus. Mūsdienīgas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, kas atbilst ES prasībām, nodrošinās efektīvāku notekūdeņu attīrīšanu. Projekta rezultātā palielinājās arī to iedzīvotāju skaits (9 950), kuru mājokļi ir pieslēgti kanalizācijas tīklam. Tāpat projekts palīdz aizsargāt vidi un nodrošināt atbilstību ES vides standartiem.

KONKURĒTSPĒJAS VEICINĀŠANA

Biozinātņu tehnoloģiju centrs

Zagrebas Universitātes teritorijā notiek Biozinātņu tehnoloģiju komercializācijas un inkubācijas centra (*Biosciences Technology Commercialisation and Incubation Centre – BIO-Centre*) būvniecība. Šis centrs sniegs atbalstu jaundibinātiem Horvātijas uzņēmumiem biotehnoloģiju un dzīvības zinātņu jomās. Centrs nodrošinās telpas pētniecībai un izstrādei, uzņēmējdarbībai, kā arī zināšanas un vajadzīgos pakalpojumus uzņēmumu sākotnējai darbībai un atbalstam. Tas būs saistīts ar Horvātijas reģionālajām un starptautiskajām pētniecības un izstrādes iestādēm un uzņēmumiem. BIOCentre projekta kopējais mērķis ir pilnveidot augstākās izglītības iestāžu un valsts pētniecības organizāciju tehnoloģiju pārneses un komercializācijas spējas. Tas savukārt sekmēs ilgtspējīgu reģionālo attīstību un veicinās rūpniecības konkurētspēju tajās ekonomikas nozarēs, kuras rada augstu pievienoto vērtību, un uz zināšanām balstīto mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) konkurētspēju. Horvātijas ilgtermiņa mērķis ir kļūt par vadošo valsti dienvidaustrumu Eiropā biozinātņu un tehnoloģiju jomā. Jaunizveidotie uzņēmumi vispirms tiks meklēti Horvātijā, pēc tam dienvidaustrumu Eiropā un treškārt (ja tas būs iespējams) – Centrāleiropas un Austrumeiropas valstīs.

KONKURĒTSPĒJAS VEICINĀŠANA

Marasca – pārtikas tehnoloģiju izstrāde

Kāds cits konkurētspējas projekts ir vērst uz sarežģītu tehnoloģiju (žāvēšana ar sublimācijas metodi, žāvēšana ar izsmidzināšanu) izmantošanu pārtikas ražošanā un pusfabrikātu sagatavošanā, izmantojot *Marasca* šķirnes ķiršus. Ir izveidota kopa, kurā apvienotas ražotāju mērķgrupas un saistītās organizācijas, tostarp Zadaras Biotehnoloģiju fakultāte un Ļubļanas Universitāte. Programmā ir iekļauti informētības veicināšanas un mācību pasākumi, kā arī jaunas laboratorijas un izmēģinājuma ražotnes izveide ar sublimācijas metodi žāvētu skābo *Marasca* šķirnes ķiršu produktu un *Marasca* ķiršu sulas pulvera ražošanai. Zināšanu un tehnoloģiju pārnese uz maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) šajā reģionā uzlabos vietējās lauksaimniecības pārtikas ražošanas nozares konkurētspēju, radīs jaunas vietējo ražotāju, vietējās pārtikas pārstrādes uzņēmumu un zinātnes aprindu partnerattiecības, kā arī darīs zināmu plašākam sabiedrības lokam par *Marasca* skābo ķiršu šķirnes labajām īpašībām.

▷ KOHĒZIJAS PROGRAMMU PĀRVALDĪBA PĒC PIEVIENOŠANĀS

Līdz ar pievienošanos Horvātijai būs pieejami ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda līdzekļi 450 miljonu eiro apmērā – 150 miljoni eiro no kohēzijas fondiem un 300 miljoni eiro no struktūrfondiem. Šis finansējums ir lieliska iespēja risināt Horvātijas vajadzības transporta un vides jomās, nemaz nerunājot par inovācijām un ražošanas modernizēšanu.

Tiesības saņemt finansējumu no jaunām programmām

Horvātijai kļūstot par pilntiesīgu ES dalībvalsti, valsts reģioni būs tiesīgi saņemt palīdzību saskaņā ar konverģences un teritoriālās sadarbības mērķiem.

Pirmspievienošanās palīdzības instrumenta (IPA) programmas automātiski kļūs par ERAF, ESF un Kohēzijas fonda programmām. Šo programmu kopējais finansējums gandrīz divkārsosies, jo 537 miljoniem eiro no iepriekšējā IPA finansējuma papildus tiks piešķirti 450 miljoni eiro no ESF, ERAF un Kohēzijas fonda.

Jaunā 450 miljonu eiro finansējuma apgūšanas laiks būs ļoti īss – tikai trīsarpus gadi. Ņemot to vērā, valsts iestādes un Eiropas Komisija ir vienojušās nostiprināt pārvaldes struktūras un koncentrēties uz tām pašām nozaru prioritātēm, kā arī sagatavot sistēmu vēlākā izstrādes stadijā esošiem projektiem.

Turpmākās programmas 2014.-2020. gadam

Kamēr tiek sagatavotas un īstenotās pirmās kohēzijas programmas, Horvātija arī sagatavo partnerības nolīgumu, nosakot regulējumu Eiropas strukturālo un investīciju (ESI) fondu izmantošanai laikā no 2014. līdz 2020. gadam.

Daudz gadu finanšu shēmas (MFF) projektā kohēzijas programmām Horvātijā laika posmam no 2014. līdz 2020. gadam ir ierosināts atvēlēt gandrīz 8 miljardus eiro. Tā ir liela daļa no nākotnes ieguldījumiem valstī.

Horvātijas iestādes jau ir ieguldījušas ievērojamas pūles, lai pielāgotu nozaru stratēģijas un valsts finanšu resursu plānošanu stratēģijas "Eiropa 2020" mērķiem.

NO KREISĀS UZ LABO:
Branko Grčić, Horvātijas ministru prezidenta vietnieks un reģionālās attīstības un ES finansējuma ministrs, tiekoties ar Eiropas reģionālās politikas komisāru Johannes Hahn viņa vizītes laikā Zagrebā.

Visā valstī notiek intensīvas apspriedes, lai lemtu par finansēšanas prioritātēm un apzinātu atbilstošus projektus valstij.

Eiropas Komisija savā 2013. gada janvāra nostājas dokumentā ierosināja kohēzijas atbalstu izlietot konkurētspējas attīstībai, sniedzot spēcīgu atbalstu MVU un pētniecībai un izstrādei. Tā arī aicina programmās ņemt vērā nodarbinātības un darba tirgus sistēmas, lai labāk izmantotu dabas resursus, paaugstinātu valsts pārvaldes efektivitāti un stiprinātu sociālo dialogu.

Pieredze jaunākajās dalībvalstīs liecina, ka Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem var būt izšķiroša nozīme šo valstu ekonomiskajā izaugsmē. Gaidāms, ka šie fondi sniegs stabilu un lietderīgu atbalstu Horvātijas konkurētspējai un labklājībai un stiprinās partnerattiecības ar Eiropas dienvidaustrumu reģionu, Centrāleiropas reģionu un visām dalībvalstīm.

► UZZINIET VAIRĀK

Eiropas Komisijas pārstāvniecība Horvātijā:
http://ec.europa.eu/croatia/index_hr.htm

▶ KRĪZES PĀRVARĒŠANA AR KOHĒZIJAS POLITIKAS ATBALSTU

Eiropas Komisija 18. aprīlī nāca klajā ar ziņojumu par to, kā krīzes laikā dalībvalstīs darbojas kohēzijas politika. Īsumā galvenie vēstījumi ir tādi, ka tiek gūti skaidri un pieaugoši pierādījumi tam, ka programmas gūst rezultātus daudz dažādās prioritārās politikas jomās daudzās dalībvalstīs. Kohēzijas politikas programmas ir apliecinājušas, ka spēj elastīgi reaģēt krīzes apstākļos, tomēr joprojām daudzi mērķi nav sasniegti un pastāv riski dažās stratēģiskās jomās. Komisija ir gatava apsvērt iespējas veikt papildu pārplānošanu, kā arī samazināt valsts līdzfinansējuma apmēru, ja tas ir pamatoti un ja mērķis ir izaugsme un jaunas darbavietas. No pašreizējām programmām iespējams gūt svarīgu mācību. Lai sniegtu atbalstu plānošanai nākotnē, jāuzlabo novērtēšanas process un rādītāju izmantošana.

Stratēģiskajā ziņojumā par 2007.-2013. gada kohēzijas politikas programmu izpildi ir apkopoti pieejamie dati (pārsvarā no 2011. gada beigām) par visām 27 dalībvalstīm un sadarbības programmām⁽¹⁾. Šis ir vērienīgs koordinācijas pasākums, kas aptver 434 programmas, 273 reģionus un 27 dalībvalstis, un trīs fondus – Eiropas Reģionālās attīstības fondu (ERAF), Eiropas Sociālo fondu (ESF) un Kohēzijas fondu (KF). Izmantojot minētos fondus, ES kohēzijas politikas ietvaros tiek ieguldīti 347 miljardi eiro jeb 35% no Eiropas Savienības 2007.-2013. gada kopējā budžeta.

Pienākums iesniegt stratēģisko ziņojumu attiecas uz Komisiju un visām 27 dalībvalstīm, kuras tika aicinātas iesniegt savus valsts ziņojumus līdz 2012. gada beigām un atskaitīties par savu veikumu šī lielā budžeta pārvaldīšanā.

Krīzes sekas un atbildes pasākumi

No valstu ziņojumiem var secināt, ka ekonomikas un finanšu krīze ir skārusi visas valstis, vienīgi laiks un seku smagums ir bijis atšķirīgs. Arī kohēzijas politikas nozīme dalībvalstu nacionālajās attīstības stratēģijās ir atšķirīga.

Kopumā attīstītākās dalībvalstis ir paļāvušās uz kohēzijas politiku, lai atbalstītu vidēja un ilgtermiņa investīcijas inovācijās, MVU un darba tirgos. Tās ir ziņojušas par nelielām izmaiņām nepieciešamajos ieguldījumos, taču konkrētu ekonomikas lejupeļsmes izraisītu triecienu risināšanai šīs dalībvalstis ir izmantojušas galvenokārt valstu programmas. Šajās valstīs pārplānošana ir bijusi neliela, jo tās uzskatīja, ka sākotnējie stratēģiskie mērķi ir joprojām pamatoti.

Mazāk attīstītās dalībvalstis un tās, kuras vēl saņem līdzekļus no konverģences mērķu īstenošanai paredzētās palīdzības, lielā skaitā atzinušas, ka kohēzijas politika ir nozīmīgs atbalsts valsts ieguldījumiem. Tomēr šī nav viendabīga valstu grupa. Dažas no šīm valstīm ir pārvarējušas lejupslīdi, un tajās ir atsākusies izaugsme. Savukārt citām valstīm ir bijis nepieciešams programmu atbalsts, lai atjaunotu makroekonomisko stabilitāti. Tās ir Īrija, Grieķija, Latvija, Portugāle un Rumānija. Attiecībā uz šīm nosauktajām valstīm Komisija, ņemot vērā šo valstu ārkārtējo ekonomisko klimatu, reaģēja, veicot būtisku pārplānošanu un samazinot valstu līdzfinansējuma apmēru, lai risinātu abas saistītās problēmas – mainīgās sociāli ekonomiskās vajadzības un valsts iestāžu pavājinātās līdzfinansēšanas iespējas.

Kopumā visās 27 ES dalībvalstīs tika pārplānota finansējuma piešķīre 36 miljardu eiro apmērā, lai apmierinātu mainīgās sociāli ekonomiskās vajadzības, turklāt 90% no šiem maksājumiem tika apstiprināti 2011.-2012. gadā. Vienlaikus, lai paātrinātu ES līdzekļu ieguldīšanu, dažās dalībvalstīs programmām tika atcelts pienākums sniegt valsts līdzfinansējumu aptuveni 15,5 miljardiem eiro apmērā.

(1) Eiropas teritoriālā sadarbība – starptautiskas, pārrobežu un sadarbības programmas.

Pateicoties ES atbalstam, Eiropas lielākais kukurūzas pārstrādes uzņēmums Hungrana ir samazinājis oglekļa dioksīda emisijas, veicot ieguldījumus uz biomasu bāzētā tvaika ražošanas energoapgādes sistēmā. Projekts, kas tika īstenots Ungārijas Donavas reģiona centrālajā daļā, bija viens no vairākiem stratēģiskajā ziņojumā iekļautajiem gadījumu pētījumiem.

Tomēr daudzās dalībvalstīs cita starpā ir bijušas šādas konkrētas problēmas saistībā ar programmu pārvaldību: pieprasījuma samazinājums pēc inovāciju atbalsta pasākumiem MVU un informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) jomās, grūtības piesaistīt atbilstošu līdzfinansējumu no atbalsta saņēmējiem, kā rezultātā projekti daudzās jomās bija mazāki, bet to īstenošanas laiks – ilgāks.

Pienesums Eiropas prioritātēm

Daudzos valstu ziņojumos ir sniegts skaidrs izklāsts par kohēzijas politikas nozīmi Eiropas prioritāšu atbalstam gudras, ilgtspējīgas un iekļaujošas izaugsmes jomā. Šāds vēstījums ir skaidri redzams saistībā ar ESF atbalstu ieguldījumiem un reformām gan darba tirgus, gan cilvēkkapitāla jomā. Ir sniegti arī daudzi piemēri tam, kā ERAF atbalsta ne tikai pētniecību un izstrādi un ir risinājis jautājumu par MVU iespējām piekļūt finansējumam, bet arī nodrošina plašāku atbalstu energoefektivitātes programmām un ilgtspējīgai attīstībai.

Projektu piemēru vidū ir atrodamī arī anekdotiski apliecinājumi ES finansējuma nozīmīgumam, bet pirmo reizi dati par galvenajiem rādītājiem un finansējuma saņēmējiem sniedz kopsavilkumu par gūtajiem panākumiem. ▶▶

ES STRATĒĢISKAIS ZIŅOJUMS “AISBERGA” REDZAMĀ DAĻA

Dalībvalstu ziņojumi ir nozīmīgs pasākums, lai padarītu pārredzamāku programmu pārvaldību un izpildi. 27 dalībvalstis ir īstenojušas šādus pasākumus:

- ▶ lesniegušas ziņojumus ar kopsavilkumiem vairāk nekā 2000 lappušu garumā, kuriem pievienoti pielikumi 1600 lappušu garumā – viens ziņojums vidēji sastāv no 75 lappusēm;
- ▶ lesniegušas ziņojumus 22 oficiālajās ES valodās, nereti pievienojot visa ziņojuma vai kopsavilkuma tulkojumus angļu valodā;
- ▶ apzinājušas gandrīz 270 paraugprakses gadījumus gudras, ilgtspējīgas un iekļaujošas izaugsmes jomā;
- ▶ sešas dalībvalstis 2013. gada sākumā iepazīstināja savus kolēģus ar savu valstu ziņojumiem, un šīs prezentācijas tagad ir pieejamas tiešsaistē.

Katras valsts ziņojums sniedz padziļinātu ieskatu par attiecīgās valsts ekonomiskajiem un institucionālajiem apstākļiem un detalizētu izklāstu par programmas mērķu sasniegšanas gaitu. Komisija ir apkopojusi visus 27 valstu ziņojumus tiešsaistē un, izmantojot to saturu, sagatavojusi savu kopsavilkuma ziņojumu.

Vēl būs pieejami dati par 4 gadiem līdz programmas noslēgumam 2015. gadā, taču no Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Kohēzijas fonda un Eiropas Sociālā fonda saņemtais ieguldījums jau ir nodrošinājis progresu un uzlabojis dzīvi daudziem pilsoņiem. Tomēr ņemot vērā ieguldījumu apmēru

un projektu kavēšanos, tiek gaidīti vēl lielāki ieguvumi. Tāpat arī tām programmām, kuras nav sniegušas izvēles pamatrādītājus gadījumos, kad tie būtu bijuši noderīgi, 2012. gada ziņojumi būs vēl viena izdevība labāk atspoguļot savus rezultātus.

ATSKAITE PAR SASNIEGUMIEM

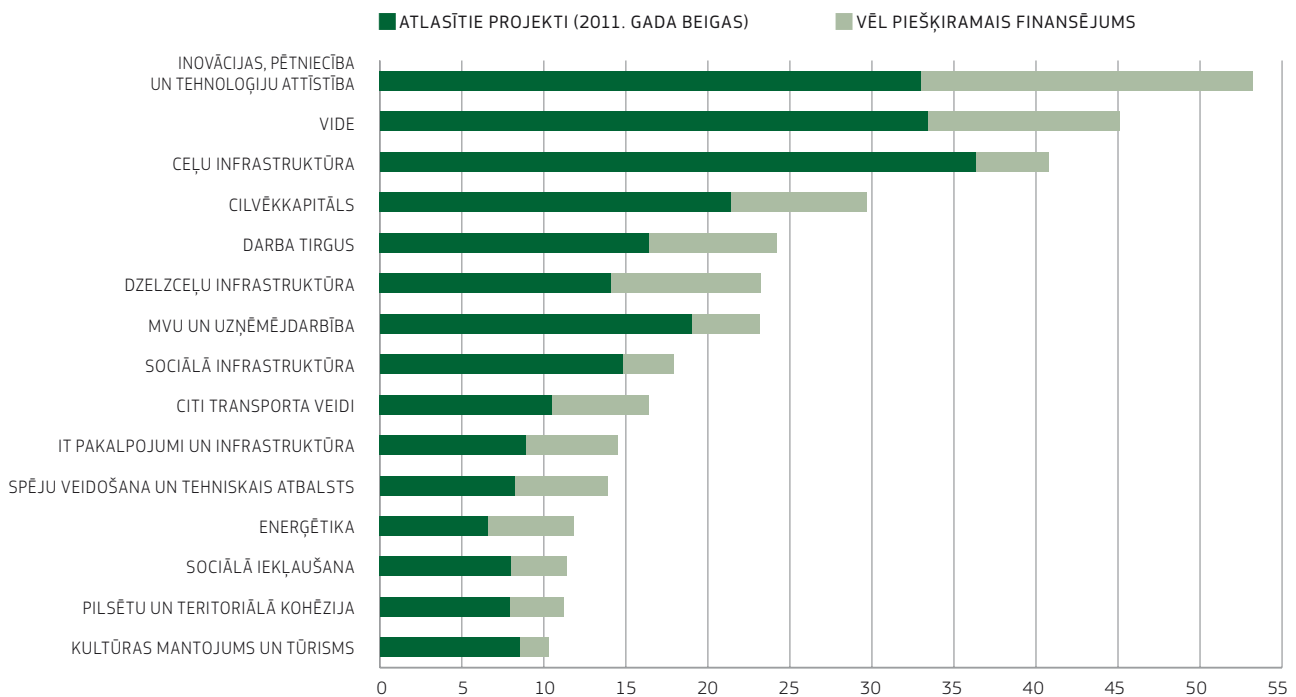
Turpinājumā sniegti no valstu ziņojumiem iegūtie galvenie skaitļi par līdzšinējiem pasākumiem un panākumiem.

- ▶ Inovāciju joma un mazie uzņēmumi ir saņēmuši šādu stimulu ERAF finansējuma veidā:
  - ▷ Tika atbalstīti **53 240** pētniecības un izstrādes projekti;
  - ▷ Ieguldījumus ir saņēmuši **16 000 uzņēmējdarbības pētniecības projektu**;
  - ▷ Atbalstīti **53 160 jaunizveidoti uzņēmumi**.
- ▶ Ar ERAF atbalstu ir **izveidoti gandrīz 400 000 darbavietu** (puse no tām 2010.-2011. gadā), tostarp 15 600 darbavietas pētniecības jomā un 167 000 darbavietu MVU.
- ▶ Par **1,9 miljoniem** pieaudzis to cilvēku skaits, kuri tagad var izmantot plašjoslas tīklus, ko finansē ERAF.
- ▶ Par **2,6 miljoniem** pieaudzis to cilvēku skaits, kuri var izmantot ES standartiem atbilstošus ugunsapgādes pakalpojumus, un par **5,7 miljoniem** vairāk cilvēku var izmantot ērtības, ko sniedz pieslēgums notekūdeņu attīrīšanas iekārtām (galvenokārt atbalstījis Kohēzijas fonds).

- ▶ Papildus citiem autoceļu un dzelzceļu projektiem ir pabeigti **460 km Eiropas transporta tīkla (TEN-T) autoceļu un 334 km TEN-T sliežu ceļu** (pārsvarā ar KF finansējumu).
- ▶ Ar Eiropas Sociālā fonda palīdzību **2,4 miljoni cilvēku** ir atraduši jaunu darbu 6 atbalsta mēnešu laikā (no EK novērtējuma ziņojuma).
- ▶ ESF palīdzību saņēmušo cilvēku skaits gada laikā (visās politikas mērķu jomās) ir pieaudzis no **10 miljoniem cilvēku ik gadu pirms 2010. gada līdz aptuveni 15 miljoniem ik gadu pēc tam**.

Minētie skaitļi ir balstīti galvenokārt uz datiem par laikposmā no 2007. līdz 2011. gadam pabeigtajiem projektiem (piecu dalībvalstu sniegtie dati līdz 2012. gada jūnijam). Detalizētāki dalībvalstu sniegtie dati ir publicēti Komisijas dienestu darba dokumentā un 13 tematiskajās faktu lapās, kas ir pieejamas tiešsaistē.

▶ ES finansējuma pārskats pa mērķiem – atlasītie projekti un finansējums, kuru vēl paredzēts piešķirt (2007.-2011. gads)

Progresu novērtējums

Šis ziņojums ir pirmā iespēja visā plānošanas periodā izvērtēt starpposma progresu attiecībā uz rezultātu un panākumu sasniegšanu. Komisijai līdz šim nav bijuši pieejami šādi dati, kurus var analizēt un prezentēt.

Redzot datus par rezultātiem, tēriņiem un atlasītajiem projektiem, rodas skaidrāks, taču joprojām nepilnīgs priekšstats par sekmēm ceļā uz mērķu sasniegšanu. Projektu atlases un finansējuma izlietošanas ātrums dažādās dalībvalstīs nav vienāds. Dažās programmās ir atlasīti visi projekti, taču tajās ir zemi finansējuma izlietošanas rādītāji. Turpretī citās programmās vēl nav atlasīta virkne projektu, taču tajās ir augsti finansējuma apguves rādītāji.

Lai arī netiek gaidīts identisks programmu sniegums (ieguldījumu sadalījums, atlases kritēriji un iestāžu spējas ir atšķirīgas), tomēr tas norāda, ka jābūt piesardzīgiem. Tas vien, ka projekts ir atlasīts, vēl nenozīmē, ka tas tiks finansiāli īstenots vai ka tiks sasniegti vēlami rezultāti un panākumi, lai nodrošinātu izaugsmi un darbavietas.

Lai sasniegtu noteiktos mērķus, Komisija šajā ziņojumā ir apzinājusi tās ieguldījumu jomas, kurās ir vajadzīga rīcība, lai paātrinātu to projektu atlasi un izpildi, kuri laikposmā no 2007. līdz 2013. gadam ir saņēmuši līdzfinansējumu. Jo īpaši dažādās dalībvalstu grupās ir vērojama uzkrītoša kavēšanās vairākās stratēģiskās jomās, piemēram, pētniecība un inovācijas, ieguldījumi IKT jomā, dzelzceļa transports, atjaunojamie energoresursi un spēju veidošana. Atsevišķos gadījumos lēns progress dažās jomās mijas ar strauju progresu citās. No tā var secināt, ka, neveicot uzlabojumus, netiks īstenotas sākotnējās stratēģijas un mērķi.

Iespējamie uzlabojumi

Komisija savos secinājumos ir uzsvērusi divus galvenos vēstījumus.

Dalībvalstīm skaidri jākoncentrējas uz pašreizējo programmu izpildi, jo no tām daudz kas ir atkarīgs. Spriežot pēc ieguldījumu aktivitātes reālajā ekonomikā, vairāk nekā 50% no pieejamā finansējuma vēl ir pieejami. Komisija sadarbosies ar dalībvalstīm un apsvērs iespējas atsevišķos gadījumos veikt pārplānošanu, ja tas veicinās izaugsmi un jaunu darbavietu izveidi.

Turklāt ziņojumā arī uzsvērts tas, cik liela nozīme ir padziļinātajām reformām, ko pašreiz pārrunā Eiropas Parlaments un ES valstu valdības saistībā ar kohēzijas politiku 2014.-2020. gadam, kas ietver resursu mērķtiecīgāku izmantošanu svarīgākajām prioritātēm un lielāku uzmanības veltīšanu novērtējumam un rezultātiem.

“

Šis ziņojums sniedz nenovērtējamu ieskatu politikā, kas sekmē lielāko daļu ES prioritāšu un veicina izaugsmi laikā, kad tas visvairāk vajadzīgs. Mēs nodrošinām atbalstu jauniem novatoriskiem uzņēmumiem un kvalitatīvu un ilgtspējīgu darbavietu izveidei nākotnē, nodrošinot attālajiem reģioniem platjoslas pakalpojumus, novēršot intelektuālā darbaspēka emigrāciju un veidojot nozīmīgu transporta sakarus, kas veicina reģionu konkurētspēju. Turklāt šī politika ir apliecinājusi savu īpašo elastīgumu, reaģējot uz krīzi un pielāgojoties eiropiešu un viņu kopienu mainīgajām vajadzībām.

Taču mēs arī esam guvuši mācību. Rezultāti ne vienmēr ir pozitīvi, un dalībvalstīm jāpaātrina centieni izmantot ES resursus. Mēs ceram, ka jaunajā plānošanas periodā dalībvalstis un reģioni, īstenojot šo politiku, vēl vairāk koncentrēsies uz tādiem rezultātiem un prioritātēm, kam būs vislielākā ietekme.”

Johannes Hahn – Eiropas Komisijas loceklis, kas atbild par reģionālo politiku

Nākamajā rakstā rezumētajā kopsavilkuma ziņojumā bija iekļauts papildu neatkarīgs analītisks materiāls, kurā pausts atbalsts Komisijas veiktajai valstu stratēģisko ziņojumu analīzei.

Stratēģiskais ziņojums tagad tiks apspriests ar attiecīgām ES iestādēm.

► UZZINIET VAIRĀK

http://ec.europa.eu/regional_policy/how/policy/strategic_report_en.cfm

Ar ES kohēzijas politikas starpniecību Kornvolas pussalā – Apvienotās Karalistes tālākajā dienvidu punktā (*The Lizard*) – tagad ir pieejams ļoti ātrs optiskās šķiedras platjoslas tīkls. ERAF finansētais projekts *Superfast Cornwall* bija viens no vairākiem sekmīgi īstenotajiem projektiem, kuri kā paraugs tika aplūkoti ES stratēģiskajā ziņojumā par 2007.-2013. gada kohēzijas politikas programmu īstenošanu (sk. arī rakstu 10.-13. lpp.).

▶ NEATKARĪGS SKATĪJUMS UZ KOHĒZIJAS POLITIKU 2007.-2011. GADĀ

Ikvienu politikas izstrādes procesa pamatā jābūt uz informāciju un pierādījumiem balstītiem lēmumiem. Tādēļ Komisija atzinīgi pieņem novērtēšanas ekspertu tīkla jaunāko ziņojumu par kohēzijas politikas īstenošanu visās 27 dalībvalstīs.

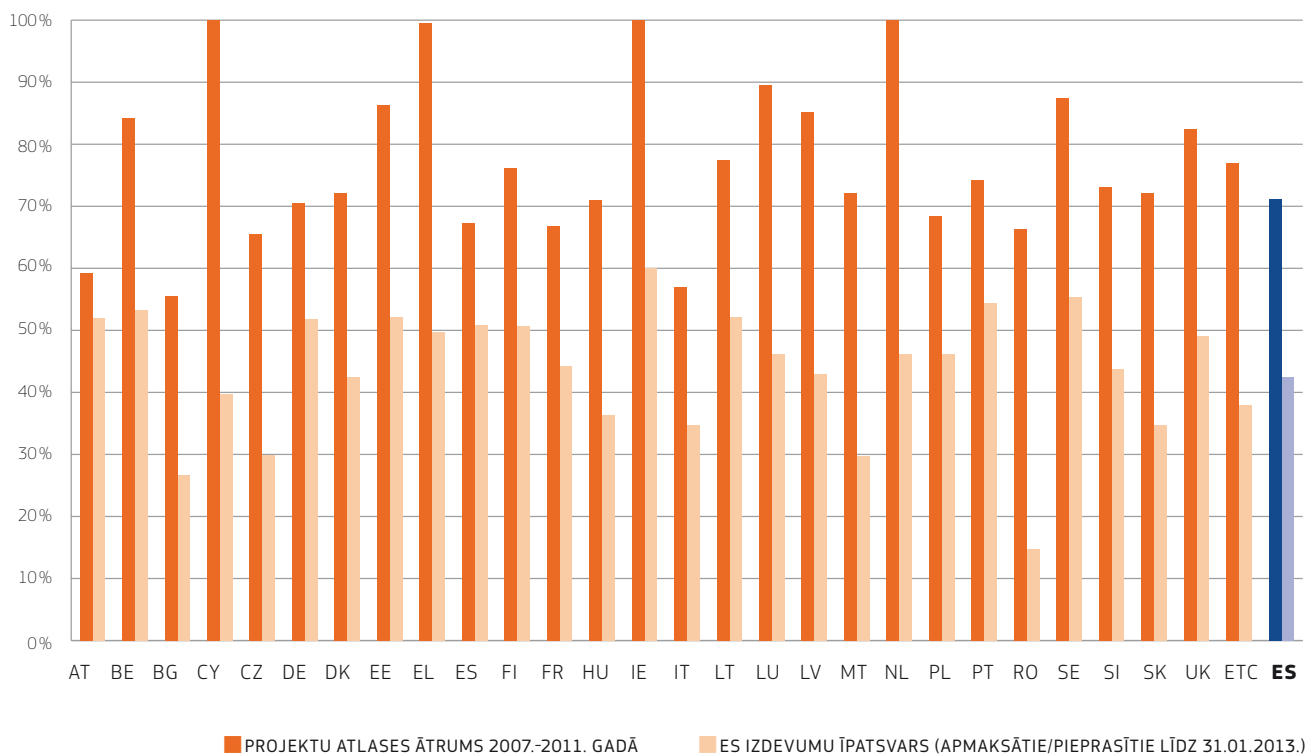
Katru gadu tiek sasaukta neatkarīgu novērtēšanas ekspertu grupa, kurai tiek dots uzdevums izvērtēt katras dalībvalsts sniegto informāciju par panākumiem, īstenojot Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) un Kohēzijas fonda līdzfinansētās programmas. Šis kopsavilkuma ziņojums ir

2012. gada sākumā sagatavotā ziņojuma atjaunināta versija, kurā apkopotas norises 2007.-2013. gada programmās līdz 2011. gada beigām.

▶ UZZINIET VAIRĀK

- Novērtēšanas ekspertu tīkls, 2012. gads
http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/pdf/eval2007/expert_innovation/2012_evalnet_fei_synthesis_final.pdf
- Finansēšanas vadības instrumenti
http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/funds/2007/jjj/doc/pdf/cocof_guidance_note3_fr.pdf

VISI ES FONDI – PROJEKTU ATLASE (2007.-2011. GADS) SALĪDZINĀJUMĀ AR DEKLARĒTAJIEM MAKSĀJUMIEM (2007.-2013. GADS)

2012. gada kopsavilkuma ziņojumā ir uzsvērtas sešas galvenās jomas:

1 ▶ SOCIĀLI EKONOMISKĀ SITUĀCIJA

Ziņojumā uzsvērti smagie apstākļi, kādos programmas tiek īstenotas, norādot uz lielākās daļas Eiropas valstu vājajiem ekonomikas rādītājiem (izņemot Baltijas valstis, Poliju un Slovākiju). Prognoze 2013. gadam paredz tikai pavisam nelielus uzlabojumus, tomēr valsts finanšu stāvoklis joprojām būs vājš, ko ietekmēs daudzās valstīs īstenotās taupības programmas. Šāda notikumu attīstība visticamāk kavēs plānoto līdzekļu apgūšanu atlikušajā periodā.

2 ▶ FINANSIĀLĀ ATBALSTA APMĒRS

Kopējais ERAF un Kohēzijas fonda finansējums laikposmam no 2007. līdz 2013. gadam ir 270 miljardi eiro, kas atbilst 0,3% no ES gada IKP, bet kas ir vairāk nekā trešdaļa (37,7%) no ES-12 valstu⁽¹⁾ valdību ikgadējiem kapitālizdevumiem. Šie skaitļi parāda, cik izšķiroša ir ES finansējuma nozīme ES-12 valstu attīstības izdevumos. Tomēr ziņojums liecina, ka dalībvalstis ir pieprasījušas mazāk nekā pusi no pieejamā finansējuma. Tas liek apšaubīt atsevišķu dalībvalstu spējas nākamajos trīs gados apgūt pieejamos līdzekļus, turklāt ziņojumā norādīts uz risku, ka dažas valstis varētu zaudēt šos līdzekļus⁽²⁾. Reaģējot uz grūtībām, ar ko saskaras dažas dalībvalstis, Eiropas Savienība ir apstiprinājusi valsts līdzfinansējuma apmēra samazinājumu, vienlaikus saglabājot nemainīgu atvēlētā ES finansējuma apmēru.

(1) ES-12 valstis: Bulgārija, Kipra, Čehija, Igaunija, Ungārija, Latvija, Lietuva, Malta, Polija, Rumānija, Slovākija, Slovēnija un Slovākija.

(2) Bulgārija, Itālija un Rumānija.

3 ▶ IZMAIŅAS IEGULDĪJUMU STRUKTŪRĀ

Ziņojumā norādīts uz būtiskām izmaiņām finansējuma sadalījumā, kas veido aptuveni 10% no kopējā pieejamā finansējuma. Šādas izmaiņas skaidrojamas ar ekonomiskā stāvokļa pasliktināšanos lielākajā daļā dalībvalstu. Ziņojumā ir vērsta uzmanība uz tendenci pārplānot finansējumu, pārceļot to no tādiem pasākumiem kā atbalsts uzņēmumiem un teritorijām ar ierobežotām līdzfinansēšanas spējām (piemēram, vietējām pašpārvaldēm) uz pasākumiem, kurus krīze ir skārusi mazāk. Rezultātā ES-12 dalībvalstīs lielākā daļa finansējuma ir piešķirta ieguldījumiem transporta tīklos un vides infrastruktūrā, savukārt ES-15⁽³⁾ valstīs vērojama tendence, ka finansējums tiek novirzīts pētniecības un tehnoloģiju attīstības (RTD) infrastruktūrai un inovācijām, kā arī ieguldījumiem uzņēmumos un vides infrastruktūrā. Lai palīdzētu MVU pārvarēt kredītresursu trūkumu, programmu ietvaros ir izmantots tāds līdzeklis kā finansēšanas vadības instrumenti (FEI) – uzņēmumiem paredzēti atmaksājami ieguldījumi.

4 ▶ KOHĒZIJAS POLITIKAS PROGRAMMU ĪSTENOŠANAS FINANSIĀLAIS PROGRESS

Ziņojumā ir norādīts, ka dalībvalstīm veiktie maksājumi ir ticamākais pieejamo datu avots, lai izdarītu secinājumus par programmu īstenošanas gaitu. Salīdzinot ar iepriekšējo plānošanas periodu no 2000. līdz 2006. gadam, kopsavilkuma ziņojumā atzīmēta izteikta kavēšanās ERAF līdzekļu izlietošanā ES-15 valstīs, proti, lai gan maksājumi pašreizējā plānošanas periodā veido 46% no saskaņotā budžeta, maksājumi tajā pašā iepriekšējā plānošanas perioda posmā bija par 10% lielāki, kas nozīmē samazinājumu par 10,8 miljardiem eiro absolūtā izteiksmē. Maksājumu intensitāte ES-12 dalībvalstīs bija augstāka (49%) nekā ES-15 dalībvalstīs (45%), neskatoties uz to, ka ES-12 valstu pieredze struktūrfondu apguvē ir mazāka. Ziņojumā ir arī atzīts, ka lēnā programmu uzsākšana plānošanas perioda sākumā ir galvenais kavēšanās iemesls. Tomēr tādi apstākļi kā nelabvēlīga ekonomiskā situācija, sarežģījumi valsts iepirkumu procedūrās un administratīvā kavēšanās vēl vairāk palēnināja programmu turpmāku īstenošanu.

5 ▶ SASNIEGUMI

Ziņojumā ir atzīmēts, ka 2011. gadā ir būtiski palielinājies pabeigto projektu rādītājs. Tomēr programmu rezultātu un sasniegumu novērtēšana ir sarežģīta divu apstākļu dēļ – pabeigto plānu skaits ir ierobežots, kā rezultātā samazinās taustāmu rezultātu pieejamība, un ikgadējos īstenošanas ziņojumos sniegtā informācija nav pietiekama. Tādējādi var izdarīt šādus secinājumus. Programmas konkurētspējas reģionos ir tālākā īstenošanas posmā nekā programmas konverģences reģionos, un ir sasniegts būtisks darbavietu izveides (383 000 pilnas slodzes darbavietas) un jaunizveidoto uzņēmumu (53 000) atbalsta pieaugums, tādējādi apliecinot, ka īstenošana ir kļuvusi ātrāka. Uzņēmumu atbalsta projekti ir vērsti uz pētniecību un tehnoloģiju attīstību un jaunizveidotiem uzņēmumiem, kā rezultātā MVU ir īstenojuši 148 500 investīciju projektus, ir finansēti 14 700 zinātnes un rūpniecības pētniecības sadarbības projekti un izveidotas gandrīz 15 000 darbavietas pētniecības un izstrādes nozarē⁽⁴⁾.

6 ▶ DALĪBVALSTU VEIKTIE NOVĒRTĒJUMI

Vidējais novērtējumu skaits ir gandrīz viens novērtējums uz programmu, tomēr šis rādītājs starp dalībvalstīm atšķiras. Lielākā daļa novērtējumu (83%) ir vērsti uz programmu īstenošanu un procesu izvērtēšanu, turklāt vairāk ir izmantotas kvalitatīvās metodes (53%), salīdzinot ar kvantitatīvajām metodēm (11%). Novērtējumos redzami pozitīvi rezultāti attiecībā uz iesaisti pētniecības un tehnoloģiju attīstības un inovāciju jomā, jo īpaši ar tīklu veidošanas un sadarbības starpniecību, kā arī attiecībā uz uzņēmumu atbalstu. Tāpat arī vietējo attīstības iniciatīvu novērtējumos ir konstatēts, ka tās ir sekmējušas sadarbību starp dažādiem pārvaldības līmeņiem un palielinājušas vietējo iestāžu līdzdalību. Diemžēl ziņojumā ir arī noskaidrots, ka novērtējumu rezultātu izmantošana ir bijusi pārsvarā neoficiāla un atrauta no politikas izstrādes procesa. Vienīgi Baltijas valstīs ir izveidotas oficiālas procedūras, lai nodrošinātu, ka pārraudzības un novērtēšanas sistēma ir sasaistīta ar politikas izstrādes procesu.

Ekspertu tīkla galīgais ziņojums par 2007.-2013. gada periodu ir gaidāms 2013. gada nogalē. Šādi ziņojumi palīdzēs Komisijai īstenot Padomes un Parlamenta vēlni no 2014. gada saņemt ikgadējus ziņojumus par kohēzijas politikas sasniegumiem. Pierādījumiem ir arvien lielāka nozīme kohēzijas politikas veidošanā.

(3) ES-15 valstis: Austrija, Beļģija, Dānija, Somija, Francija, Vācija, Grieķija, Īrija, Itālija, Luksemburga, Nīderlande, Portugāle, Spānija, Zviedrija, Apvienotā Karaliste.

(4) Eiropas Komisijas stratēģiskajā ziņojumā un valstu stratēģiskajos ziņojumos sniegtie dati nedaudz atšķiras. Tā ir tādēļ, ka dažas dalībvalstis atjaunināja savos stratēģiskajos ziņojumos sniegtos datus.

Kopējās izmaksas:
EUR 12 800 000
ES ieguldījums:
EUR 9 800 000

▶ ZAGREBA, HORVĀTIJA

▶ ZAGREBAS CENTRĀLĀ DZELZCEĻA STACIJA

VĒRIENĪGA STACIJAŠ MODERNIZĀCIJA, PĀRVEIDOJOT
TO PAR STARPTAUTISKU PĀRVADĀJUMU MEZGLU

Horvātijas galvaspilsēta Zagreba atrodas nozīmīgā Eiropas komunikāciju tīkla (TEN) krustpunktā. Horvātija ir tilts starp ziemeļiem un dienvidiem un tās dzelzceļi caur Zalcburgu, Zagrebu un Belgradu savieno Centrāleiropu un Saloniki pilsētu Grieķijā (TEN koridors X). Cits TEN koridors caur Zagrebu savieno Budapeštu ar ostas pilsētu Rijeku pie Adrijas jūras, un šis ir viens no svarīgākajiem dzelzceļa koridoriem Horvātijā.

Šī sliežu ceļa novecojušas signalizācijas sistēmas (tā ir vairāk nekā 70 gadus veca) un sliktā stāvokļa dēļ dzelzceļa satiksmes ātrums Zagrebas centrālajā stacijā ir ierobežots līdz 30 km/h.

Ar ES atbalstu ir sākts modernizācijas projekts ar mērķi atjaunot un modernizēt signalizācijas un centralizācijas infrastruktūru Zagrebas galvenās dzelzceļa stacijas teritorijā. Šis ir prioritārs uzdevums, kas jāveic pirms turpmākiem sliežu vai platformu atjaunošanas darbiem.

Modernizācijas darbu rezultātā būs iespējama netraucēta starptautiskās dzelzceļa satiksmes kustība cauri Zagrebas dzelzceļa stacijai. Tiek uzlabota arī signalizācijas un centralizācijas iekārtu drošība un izturība, tādā veidā samazinot arī uzturēšanas izmaksas. Vienlaikus tiks paaugstināts atļautais vilcienu braukšanas ātrums un palielināta stacijas caurlaides spēja.

Pēc projekta pabeigšanas šajā dzelzceļa posmā būs iespējams atcelt stingros braukšanas ātruma ierobežojumus, kas ir būtisks šķērslis netraucētai starptautiskās dzelzceļa satiksmes

kustībai caur šo staciju. Modernizācija nodrošinās tūlītējas ērtības 50000 pasažieriem, kuri izmanto Horvātijas galvaspilsētas dzelzceļu ik dienu.

Projekts palīdz palielināt dzelzceļa līnijas kapacitāti un ātruma iespējas, vienlaikus veicinot vietējo un starptautisko pasažieru un kravas pārvadājumu pieaugumu (46% no Horvātijas dzelzceļa kravu pārvadājumiem veido eksporta kravas).

Modernizācijas projekta ietvaros paredzēts modernizēt arī savienojumus ar esošajām sistēmām tuvākajās stacijās un dzelzceļa līniju posmos, un pēc šo uzlabojumu pabeigšanas būs iespējams īstenot virkni citu projektu ar mērķi atjaunot pārējo Horvātijas dzelzceļa infrastruktūru un koridorus. Darbs tiks pabeigts līdz 2013. gada beigām.

Croatian Railways pārstāve Zrinka Ivanović Kelemen, kura ir atbildīga par infrastruktūras projektiem, stāsta: "Horvātijas dzelzceļa transporta sistēma ir ne tikai nozīmīgs savienojums starptautiskajā dzelzceļa tīklā, bet tā ir arī ļoti svarīga infrastruktūra, kas savieno valsts bagātos lauksaimniecības reģionus ar lielajiem rūpniecības un patēriņa centriem valsts vidienē. Nozīmīgais Zagrebas dzelzceļa stacijas modernizācijas darbs pavērs iespējas turpmākai pārējā dzelzceļa tīkla modernizācijai, kas nesīs lielu labumu Horvātijas ekonomikai."

▶ **UZZINIET VAIRĀK**
www.hzinfra.hr/homepage

► ROKUA ĢEOPARKA IZVEIDE VEICINA TŪRISMU UN MĀCĪŠANOS

Rokua ģeoparks (*Rokua Geopark*) Somijas ziemeļos ir iespēja atgriezties ledus laikmetā un piedāvā vienreizēju ģeoloģijas, dabas un kultūras apvienojumu, atklājot, kāda ir dzīve tālajos ledainajos ziemeļos.

Rokua ģeoparks ir tālākais ziemeļos esošais ģeoparks – tas atrodas tikai 200 kilometrus uz dienvidiem no Polārā loka, un tā neparastā ģeoloģija pēdējos gados piesaista arvien lielāku apmeklētāju skaitu no visas pasaules.

Kopš 2010. gada parks ir iekļauts pasaules ģeoparku tīklā, kurā apvienots 91 parks, no kuriem puse atrodas Eiropā, tostarp viens Islandē un divi Norvēģijā. Eiropas ģeoparku tīkls (*European Geoparks Network – EGN*) aptver 54 teritorijas Eiropā, un ar kopīgu darbu cenšas saglabāt un vairot šo parku ģeoloģisko mantojumu, nodrošinot integrētu un ilgtspējīgu attīstību.

Šiem parkiem ir kāda kopīga iezīme – iespējas dalīties pieredzē un paraugpraksē attiecībā uz dabaszinātņu mācīšanu un ģeoloģiskā mantojuma aizsardzību, kā arī ilgtspējīga ģeoloģiskā tūrisma veicināšanu.

Kopš Rokua ģeoparka izveides 2010. gadā tiek īstenoti vairāki Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansēti projekti ar mērķi palīdzēt parkam pilnībā izmantot tā potenciālu. To vidū ir arī projekti, kuru mērķis ir palielināt ģeoparka pieejamību tīmeklī, kā arī popularizēt parka zīmolu un īstenot mārketinga pasākumus. Jaunākajā projektu kārtā, kas ilgs līdz 2013. gada beigām, ir arī projekts ģeoparka darbības modeļa izstrādei, turklāt projekta ietvaros paredzēts izstrādāt jaunus mācību un informatīvos materiālus.

Rokua ģeoparka platība ir 1326 km², un tā teritorijā ietilpst mazākais Rokua Nacionālais parks, kas dibināts 1956. gadā.

Kopējās izmaksas:
EUR 522 350
ES ieguldījums:
EUR 261 175

Rokua apkaimei ir raksturīgi iespaidīgi zemes veidojumi, piemēram, ledus laikmeta ledāju veidotas kalnu grēdas. Parkā ir neskaitāmas pārgājēju un slēpošanas takas.

Daudzi apmeklētāji ierodas tieši aplūkot parka unikālos dabas objektus. Informācijas centrā ir izstāde par ģeoparka ainavas rašanos, ko papildina prezentācijas par ģeoloģiju, cilvēces vēsturi, dabu un mūsdienām.

“Parka izveide ir ievērojami veicinājusi tūristu skaita pieaugumu šajā reģionā”, piebilst Rokua ģeoparka projektu vadītājs un izpilddirektors Vesa Krökki. “Kaut arī parks ir zināms jau kādu laiku, tomēr tieši tagad to sāk apmeklēt liels skaits cilvēku no visas pasaules papildus jau ierastajiem ceļotājiem no Somijas, Vācijas un Zviedrijas.”

► **UZZINIET VAIRĀK**
<http://www.rokuageopark.fi/de>

▶ LEJASSAVAS APGABALS (SPODNJEPOSAVSKA), SLOVĒNIJA

▶ ENERGOEFEKTIVITĀTES UZLABOJUMI SLOVĒNIJAS SLIMNĪCĀ

Kopējās izmaksas:

EUR 2 041 000

ES ieguldījums:

EUR 1 183 000

Slovēnijas austrumos ir pilsēta Brežice, kuras 1872. gadā dibinātā galvenā slimnīca ir viena no vecākajām valstī. Slimnīca, kurā strādā 300 darbinieki un ir vairāk nekā 150 gultasvietas, sniedz pilnu medicīnas pakalpojumu klāstu 70 000 reģiona iedzīvotāju. Sakarā ar valsts valdības īstenoto pretkrīzes programmu slimnīcā ir īstenota tālejoša uz energoefektivitāti vērsta izmaksu samazināšanas programma.

Ar ES Kohēzijas fonda atbalstu visās sešās slimnīcas kompleksa galvenajās ēkās ir veikti vērienīgi atjaunošanas darbi ar mērķi paaugstināt energoefektivitāti.

2 miljonus eiro vērtās uzlabojumu programmas ietvaros ir veikta griestu, fasāžu, sienu un grīdu siltumizolēšana un jumtu atjaunošana. Ir nomainītas visas durvis un logi, kā arī visos gaismas ķermeņos ir ierīkotas energotaupīgās spuldzes.

Tāpat arī ir uzstādīta jauna gaisa kondicionēšanas iekārta, kas nodrošina dzesēšanu un ventilāciju operāciju telpās, bet karsto ūdeni tagad nodrošina, izmantojot solāro apkuri.

Slimnīcas energoapgāde ir daļēji pārslēgta uz atjaunojamiem enerģijas avotiem, proti, tiek izmantota saules enerģija un siltumsūkņi, kas ir uzstādīti enerģijas ieguvei no gruntsūdeņiem.

Energoapgādes uzlabošanas programma līdz ar iepriekš veiktajiem darbiem, piemēram, apkures katla nomaiņu (2006. gadā) un virtuves atjaunošanu (2008. gadā) ir devusi ievērojamus rezultātus. Pēc atjaunošanas darbiem kopējais enerģijas patēriņš salīdzinājumā ar 2005. gadu ir samazinājies par 41 %. Kopējās enerģijas izmaksas ir samazinājušās par 14 % un šobrīd veido tikai 1,44 % no slimnīcas kopējām darbības izmaksām.

Arī slimnīcas CO₂ emisijas ir samazinājušās par 27 %, bet ūdens patēriņš savukārt samazinājies par 11 %.

Papildus mazākam enerģijas patēriņam slimnīca ir ieguvusi arī uzticamāku energoapgādes sistēmu, lai varētu nodrošināt nepārtrauktu darbību, kā arī samazinājusi negatīvo ietekmi uz vidi.

Ir ieviesta centrālā enerģijas kontroles sistēma, lai slimnīcai vienmēr būtu pieejama informācija par enerģijas izmantojumu un veiktspēju.

“Pateicoties ieguldījumiem energotaupības pasākumos un atjaunojamos enerģijas avotos, mūsu slimnīcas komplekss ir kļuvis par pilnīgi videi draudzīgu iestādi, ka arī ir ievērojami samazinājušās darbības izmaksas”, stāsta Brežices slimnīcas direktors Drazen Levojevic.

▶ UZZINIET VAIRĀK

<http://www.sb-brezice.si/info-deutsch.asp>

►JAUNUMI

[ĪSUMĀ]

SAZINĀŠANĀS YAMMER TĪKLĀ

Vai esat kādreiz vēlējies, lai būtu kāds efektīvāks veids, kā sazināties ar saviem partneriem, nevis tikties garās sanāksmēs vai rakstīt bezgalīgi garas e-pasta vēstules? Vai jūs savu darbu padarītu labāk, ja jums būtu iespēja dalīties pieredzē ar cilvēkiem, kuriem ir līdzīgas problēmas?

RegioNetwork ir tiešsaistes kopiena profesionāļiem, kuri strādā ES reģionālās politikas un pilsētpolitikas jomā. Dalība ir bezmaksas un sniedz piekļu plašam tādu funkciju klāstam, kuras paredzētas jūsu darba atvieglošanai:

- piesakieties grupās, lai sadarbotos un strādātu pie noteiktu mērķu sasniegšanas;
- meklējiet un atsijājiet jums vajadzīgo informāciju un diskusijas;
- dalieties ar saviem panākumiem un sazinieties ar citiem profesionāļiem, kuriem ir līdzīgas intereses;
- pārbaudiet dažādus viedokļus vai risinājumus, veicot aptaujas.

RegioNetwork tīklu jau izmanto ES reģionālās politikas un pilsētpolitikas aprindu profesionāļi, tostarp vadošo iestāžu saziņas speciālisti, kā arī vērtētāji, kuri veic darbības programmu ietekmes novērtējumus.

Pievienojies *RegioNetwork* jau šodien!

►UZZINIET VAIRĀK
<https://www.yammer.com/regionetwork>

FOTOKONKURSS “EIROPA MANĀ REĢIONĀ”

Mēs vēlamies gan dzirdēt, gan redzēt, kā ES ieguldījumi tiek izmantoti jūsu reģionā, un godināt tos projektus, kuri savās kopienās nesuši būtiskas pārmaiņas!

Lai piedalītos konkursā, jums jānofotografē kāds zināms vai redzēts projekts, kurš saņem ES finansējumu, tā, lai fotoattēlā būtu redzama plāksne vai ziņojumu dēlis ar informāciju par finansējumu un ES karogu.

Pēc tam iesniedziet šīs fotogrāfijas mums, un jums būs iespēja laimēt 1 000 eiro digitālās fotokameras iegādei vai ceļojumu divatā uz Briseli 2013. gada oktobrī. Fotoattēlu iesūtīšanas termiņš ir 2013. gada 23. augusts, plkst. 12.00 pēc Centrāleiropas laika.

Šā gada fotokonkursā “Eiropa manā reģionā” mēs pieņemsim ne tikai ERAF vai Kohēzijas fonda līdzfinansēto projektu fotoattēlus, bet arī citu ES fondu finansēto projektu fotoattēlus, ja vien tajos būs redzama ES līdzfinansējuma norāde.

Vai zinājāt, ka ik gadu tūkstošiem projektu visā Eiropā saņem reģionālo finansējumu no Eiropas Savienības? Tie var būt ļoti dažādi – gan ar sabiedriskā transporta uzlabošanu, gan ar videi draudzīgākas enerģijas izmantošanu saistīti projekti vai, piemēram, mazo uzņēmumu atbalsta programmas. Uzziniet vairāk par ES reģionālo politiku un citiem ES fondiem.

►UZZINIET VAIRĀK
https://www.facebook.com/pages/Europe-in-my-Region-Community/243923382392812?sk=app_386310531430573

Eiropas pētniecības, inovācijas un zinātnes komisāre Máire Geoghegan-Quinn saka runu Eiropas novatorisko reģionu nedēļas pasākumā Korkā Īrijā.

EIROPAS NOVATORISKO REĢIONU NEDĒĻA

Ceturrtā Eiropas novatorisko reģionu nedēļa (*Week of Innovative Regions Europe – WIRE*) notika Korkas Augstskolā, Īrijā no 5. līdz 7. jūnijam. Pasākums, kuru kopīgi organizēja aģentūra *Enterprise Ireland* un Eiropas Komisija, saņemot atbalstu no Septītās pamatprogrammas pētniecībai un tehnoloģiju attīstībai (*FP7*), bija vērsts uz jautājumiem par reģioniem un to vadošo lomu ekonomikā. Šī augstā līmeņa konference tika rīkota Īrijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē aizgādībā, un tajā piedalījās 500 pārstāvji no 20 valstīm, lai apspriestu ES Pētniecības un inovācijas pamatprogrammas “Apvāršnis 2020” reģionālos aspektus.

Pasākuma laikā Eiropas pētniecības, inovācijas un zinātnes komisāre Máire Geoghegan-Quinn paziņoja 9 uzvarētājus, kuri saņēma Eiropas balvu par inovācijām valsts pārvaldē, šādi godinot novatoriskākās un progresīvākās valstu iniciatīvas. Uzvarētāji bija no Horvātijas, Spānijas, Portugāles, Slovākijas, Zviedrijas, Somijas, Apvienotās Karalistes un Nīderlandes. “Šīs iniciatīvas apliecina, ka inovācija nenotiek tikai uzņēmējdarbībā un ka arī valsts sektors, kas veido vidēji pusi no ES iekšējā kopprodukta, arī spēj ļauties pārmaiņām,” teica komisāre.

▶ UZZINIET VAIRĀK
<http://wire2013.eu/>

OTRĀ EIROPAS SADARBĪBAS DIENAS KAMPAŅA: PIEDALIES!

Pagājušajā gadā kampaņa “Eiropas sadarbības diena” uzrunāja tūkstošiem eiropiešu, kuri piedalījās kādā no 281 vietējā pasākuma 36 valstīs. Ņemot vērā šos panākumus, kampaņa tiks rīkota arī šogad. Šajā pasākumā, kas notiks *INTERACT* programmas vadībā un ar Eiropas Komisijas, Eiropas Parlamenta un Reģionu komitejas atbalstu, tiek aicināti piedalīties visu sadarbības programmu pārstāvji, lai godinātu cilvēkus, kuri darbojas pārrobežu sadarbības jomā. Organizējot vietējus pasākumus, programmu pārstāvji iepazīstinās ar pašreizējā plānošanas perioda labākajiem projektu rezultātiem jautrā un nepiespiestā gaisotnē, lai katrs pilsonis justos aicināts iesaistīties teritoriālajā sadarbībā. Šogad ir gaidāmi Eiropas filmu festivāli, universitāšu sacensības, mūzikas priekšnesumi, ēdienu degustācijas un vēl daudz kas cits! Kampaņas galvenā diena būs 2013. gada 21. septembris, taču pasākumi norisināsies visu septembra mēnesi. Ja vēlaties piedalīties, sekojiet mūsu informācijai portālos Facebook, Twitter vai kampaņas tīmekļa vietnē.

▶ UZZINIET VAIRĀK
www.ecday.eu

▶ 2013. GADA OPEN DAYS

EIROPAS REĢIONI UN PILSĒTAS CEĻĀ UZ 2020. GADU

OPEN DAYS jeb ATVĒRTO DURVJU DIENAS – veiksmīgs ikgadējais forums, kuru kopīgi rīko Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāts un Reģionu komiteja – šogad norisināsies no 7. līdz 10. oktobrim, un tā devīze būs “Eiropas reģioni un pilsētas ceļā uz 2020. gadu”.

Mainās prioritātes, mainās temati

Laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam kohēzijas politikas mērķis būs risināt pašreizējās ekonomiskās situācijas problēmas, kā arī īstenot stratēģijas “Eiropa 2020” prioritātes. Būs plašāk jāizmanto ES reģionu un pilsētu priekšrocības un jānovirza ieguldījumi projektiem, kuri ilgtspējīgā veidā veicina izaugsmi. Lai uzsvērtu šādu pārmaiņu nepieciešamību un nozīmi vēl pirms jaunā plānošanas perioda sākuma, pasākums OPEN DAYS 2013 būs vērsts uz šādiem trīs tematiem:

- ▶ pārmaiņu vadība 2014.-2020. gadā;
- ▶ sinerģija un sadarbība;
- ▶ problēmas un risinājumi.

Semināri un debates: rīkotāji un saturs

Komisija, Reģionu komiteja, 25 reģionālās partnerībās sagrupētie 200 reģioni un citi partneri Briselē rīkos simts seminārus un debates un divus saistītus pasākumus. Papildus tam ir paredzēts, ka laikā no septembra līdz novembrim visā Eiropā norisināsies vēl apmēram 400 vietēja mēroga pasākumi.

- ▶ **Pārmaiņu vadība 2014.-2020. gadā:** šim tematam veltītās sanāksmes rīkos galvenokārt Komisijas eksperti, un tajās galvenā uzmanība būs vērsta uz jaunajiem 2014.-2020. gada plānošanas perioda elementiem, tādēļ kā *snieguma rādītāju sistēma vai vienoti rīcības plāni*.
- ▶ **Sinerģija un sadarbība:** semināros un debatēs tiks meklēti veidi, kā nodrošināt sinerģiju starp dažādām ES, valstu un reģionālajām politikām un finansējumu.

Katru oktobri pasākumā OPEN DAYS tiek uzņemti aptuveni 6000 dalībnieku vairāk nekā 100 semināros, debatēs, izstādēs un tīklu veidošanas pasākumos.

- ▶ **Problēmas un risinājumi:** šis ir populārākais no trim tematiem, un tam veltītajās sanāksmēs notiks ideju apmaiņa par praktiskiem risinājumiem kopīgām reģionu un pilsētu problēmām, tādām kā *jauniešu bezdarbs, demogrāfiskās izmaiņas un mobilitāte*.

Tiks rīkoti īpaši – ar trešo tematu saistīti – starptautiska rakstura pasākumi ar partneriem, kuros tiks apspriesta ES un pasaules ekonomiku sadarbība reģionālās politikas jomā, proti, *VIII EU-China High-level Seminar on regional policy cooperation* (VIII ES un Ķīnas augstākā līmeņa seminārs par sadarbību reģionālās politikas jomā) un *EU-Japan programme exchange on sustainable urban development* (ES un Japānas programmu apmaiņa par ilgtspējīgas pilsētu attīstības jautājumiem).

OPEN DAYS universitāte un meistarklašu programma

OPEN DAYS universitāte, ko organizē Komisija un Reģionālo pētniecības iestāžu asociācija (*Regional Studies Association – RSA*), iepazīstina ar jaunu pētījumu par reģionālo un pilsētu attīstību. Universitāte dod iespēju mācībspēkiem un speciālistiem apmainīties viedokļiem un pārbaudīt jaunas akadēmiskās koncepcijas. Universitātes ietvaros notiks astoņi semināri, kuri būs veltīti trešajai tematiskajai prioritātei un tādēļ jautājumiem kā pilsētu problēmas, pārvaldība un inovāciju politika.

Viens no nozīmīgākajiem OPEN DAYS 2013 pasākumiem būs Meistarklašu programma (*Master Class Programme*), kura tiek īstenota pirmo reizi. Tā apvienos līdz pat 75 studentiem un karjeras sākumā esošiem pētniekiem, kuri darbojas reģionālās politikas jomā, no ES dalībvalstīm un citām valstīm. Viņiem tiks sagatavota īpaša programma ar pazīstamu mācībspēku dalību. Atklāšanas sanāksmei, kurā iepazīstinās ar nesenas politikas reformas pamatojumu un rezultātiem, kā arī tās nākotni pēc 2020. gada, varēs reģistrēties visi OPEN DAYS dalībnieki.

Izstāde 100 Urban solutions

Tiek plānota izstāde ar nosaukumu *100 Urban solutions* (100 ES pilsētvides risinājumi), kuru rīkos Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāts un kuras ietvaros Reģionu komitejā un vairākos reģionālo partneru birojos, kā arī tos savienošās ārtelpās tiks izvietoti ekrāni. Izstādē tiks demonstrēti iedvesmojoši pilsētu attīstības projekti no visas Eiropas Savienības. Informācija par izstādi būs pieejama īpaši izstādei veltītajā tīmekļa vietnē, kura sāks darboties 2013. gada vidū.

PRAKTISKA INFORMĀCIJA

REĢISTRĀCIJA TIEŠSAISTĒ SĀKSIES
2013. gada 8. jūlijā

KONTAKTINFORMĀCIJA

European Commission – regio-opendays@ec.europa.eu
Committee of the Regions – opendays@cor.europa.eu

SEKOJIET MUMS SOCIĀLAJOS PLAŠSAZIŅAS LĪDZEKĻOS

Twitter sekojiet lietotājiem @EU_Regional un @EU_CoR,
ar atsauces tagu #euopendays

Flickr: <http://www.flickr.com/photos/opendays/>

► UZZINIET VAIRĀK

OPEN DAYS 2013 tīmekļa vietne:
www.opendays.europa.eu

Reģionālo pētniecības iestāžu asociācijas tīmekļa vietne:
<http://www.regionalstudies.org/news/article/open-days-2013>

▶ ES FINANSĒJUMA PAREIZA IZLIETOJUMA NODROŠINĀŠANA

IESKATS REVĪZIJAS PROCESĀ

Kohēzijas politika veido aptuveni trešdaļu no ES budžeta – laika posmā no 2007. gada līdz 2013. gadam tās finansējums bija 350 miljardi eiro. Vislielākā daļa no šīs summas tika piešķirta reģionālās politikas ietvaros. Lai nodrošinātu šī finansējuma pareizu izlietojumu, Eiropas Komisijai un valstu iestādēm ir vienots revīzijas process, kas pēdējos gados ir devis ievērojamus rezultātus.

Vieni no galvenajiem kohēzijas politikas panākumu faktoriem ir tās decentralizētā pieeja un pašaušanās uz projektu vadību reģionālajā un vietējā līmenī, kur tā var būt visefektīvākā.

Kaut arī šī pieeja ir būtiska, lai palīdzētu dalībvalstīm nodrošināt efektīvu ES atbalstu un mazināt reģionālās un sociālās attīstības atšķirības, tā palielina iesaistīto iestāžu skaitu un pagarina kontroles ķēdi. Līdz ar to nepieciešams ieviest efektīvas kontroles sistēmas un nepārtraukti tās uzraudzīt.

Revīziju grupas pārrauga tēriņu programmas un nodrošina pareizu līdzekļu izlietojumu atbilstoši noteikumiem galvenokārt valsts līmenī, kā arī ES līmenī.

Dalītā atbildība

Izdevumus kohēzijas politikas jomā kopīgi pārvalda Eiropas Komisija un 27 dalībvalstis, izmantojot sistēmu, ko dēvē par dalīto pārvaldību. Abas puses daļa pienākumu pārvaldīt līdzekļus un kontrolēt to pareizu izlietojumu.

Kohēzijas politikā ļoti svarīgs faktors ir decentralizētā finansējuma piešķiršana, jo dalībvalstīm un reģioniem ir noteicošā loma, lemjot par līdzekļu izlietošanu, kā arī tie uzņemas atbildību par atbilstošu finansējuma pārvaldību.

Lai šī partnerība būtu efektīva, Eiropas Komisijas eksperti sniedz augsta līmeņa apmācību un norādījumus, tādējādi nodrošinot, ka visas programmu finansēšanā iesaistītās puses pareizi izprot piemērotos noteikumus. Jāievieš arī efektīvi kontroles pasākumi, lai konstatētu un risinātu jebkādas pārkāpumus, kā arī novērstu krāpšanas mēģinājumus.

IEPIRKUMS UN ATBILSTĪBA – ERAF UN KOHĒZIJAS FONDA PROGRAMMU KĻŪDU APRĒĶINĀŠANA

Kļūda ir jebkurš kohēzijas politikas finansējuma izmantošanas noteikumu pārkāpums. Bet kļūda neapzīmē līdzekļu pazušānu, zaudēšanu vai izšķiešanu. Tāpat arī kļūda neapzīmē krāpšanu.

Kļūda pēc būtības ir netīšs pārkāpums, savukārt krāpšana tiek veikta ar nodomu. Tikai dažos gadījumos (0,26% no 2000. līdz 2006. gadam) radušās aizdomas par krāpšanos ar kohēzijas politikas finansējumu.

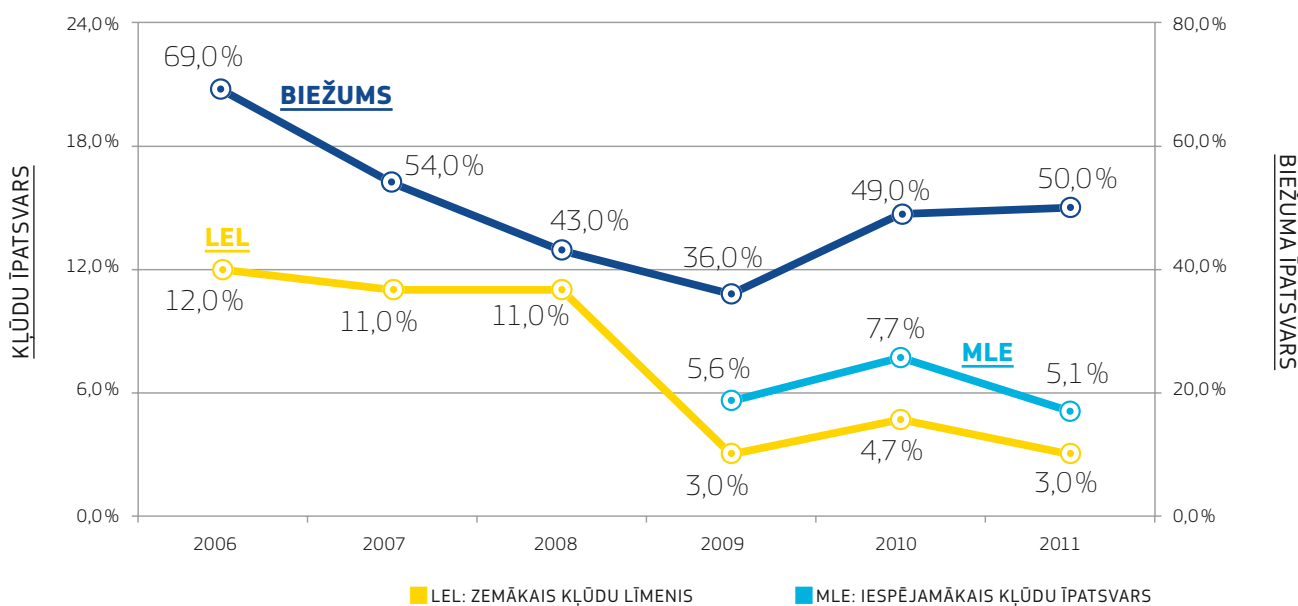
Eiropas Reģionālā attīstības fonda un Kohēzijas fonda gadījumā visvairāk kļūdu tiek pieļauts publiskā iepirkuma un atbilstības jomās. Saskaņā ar Eiropas Revīzijas palātas gada pārskatiem minētās kļūdas tikušas konstatētas šādā apmērā:

- ▶ publiskā iepirkuma jomā: 44% no skaitļos izsakāmajām kļūdām 2011. gadā (vidēji 40% no 2006. līdz 2010. gadam);
- ▶ atbilstības jomā: 56% no skaitļos izsakāmajām kļūdām 2011. gadā (vidēji 60% no 2006. līdz 2010. gadam).

Tipiskas kļūdas ERAF un Kohēzijas fonda līdzekļu izlietojumā ir šādas:

- ▶ publiskā iepirkuma jomā: neatbilstošs pieteikumu izvērtējums, konkursa neesamība vai neatbilstošu konkursa procedūru izmantošana;
- ▶ atbilstības jomā: neatbilstoša projektu atlase vai neattiecināmu izdevumu deklarēšana, ieskaitot izdevumus, kas radušies pirms projekta iekļaušanas līdzfinansētajās programmās (retrospektīvie projekti).

▶ Kohēzijas politikas rezultāti no 2006. līdz 2011. gadam (ERAF, Kohēzijas fonds, ESF) saskaņā ar Revīzijas palātas sniegtajiem datiem

Objektīvs risks

Tā kā programmas īsteno ļoti daudz organizāciju un tās ietver daudz dažādu projektu, pastāv objektīvs kļūdu pieļaušanas risks.

Revīzijas un kontroles funkcijas ir būtiska finansēšanas procesa daļa, jo tās palīdz nodrošināt savlaicīgu kļūdu konstatēšanu. Kad kļūdas tiek konstatētas, tās tiek izlabotas, un ES budžets tiek aizsargāts.

Dalībvalstīs ir ieviestas pārvaldības un vadības sistēmas, lai nodrošinātu atbilstību finansēšanas noteikumiem un lai sasniegtu katras attiecīgās programmas politikas mērķus.

Eiropas Revīzijas palātas ziņojumā (sk. ierāmēto tekstu) norādīts, ka, salīdzinot ar iepriekšējo plānošanas periodu (2006.-2008. gads), 2011. gadā Eiropas Komisijai ir izdevies ievērojami samazināt kļūdu īpatsvaru, un centieni saglabāt šo labo tendenci turpinās. Līdz šim tas ir bijis iespējams, pateicoties ciešajai sadarbībai un koordinācijai ar revīzijas iestādēm, kas nodrošina savlaicīgu problēmu konstatēšanu un risināšanu jau valsts līmenī, īstenojot pasākumus pret riskantākajām programmām un/vai dalībvalstīm, kā arī Eiropas Komisijai īstenojot stingru pieeju gan attiecībā uz sistemātisku maksājumu pārtraukšanu un atlikšanu, gan attiecībā uz finanšu korekciju veikšanu pēc nepieciešamības. ▶▶

Eiropas Komisija ir atbildīga par Eiropas Savienības budžeta izpildi. Struktūrfondu programmas tiek īstenotas ar dalītās pārvaldības sistēmu, kur Eiropas Komisijai un dalībvalstīm ir kopīgs pienākums nodrošināt ES finansējuma pareizu izlietojumu.

Revīzijas grupa, kas sastāv no 50 pilntiesīgiem revidentiem, ik gadu veic apmērām 90 revīzijas. Atbalsts, ko sniedzam katras valsts revīzijas grupām, organizējot apmācības un dodot ieteikumus, mūsdiā, tiek augstu novērtēts.

Struktūrfondu un Kohēzijas fonda Eiropas finanšu kontroles iestāžu (*Homologues Group*) sanāksmē, kas pagājušajā gadā notika Viļņā un kurā piedalījās visas revīzijas iestādes, Eiropas Revīzijas palāta norādīja, ka revīzijas iestāžu atsauksmes atspoguļoja pozitīvās un uz sadarbību vērstās attiecības, ko esam nodibinājuši ar mūsu kolēģiem dalībvalstīs, lai nodrošinātu, ka nodokļu maksātāju nauda tiek izlietota pareizi un efektīvi.”

Lena Andersson Pench – Revīzijas direktore, Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāts, Eiropas Komisija

Kļūdu īpatsvara samazināšana līdz nullei, visticamāk, ir nesaņiedzams mērķis vai arī praksē pārāk dārgs process administratīvā ziņā, lai mēģinātu to īstenot. Tomēr, tiklīdz tiek konstatēts pārkāpums, Eiropas Komisijai neizrāda nekādu iecietību.

Revīzijas atlase, veicot riska novērtējumu

Tā kā ir iesaistītas 27 valstu valdības (pēc Horvātijas pievienošanās drīzumā – 28) un daudzos reģionālās un vietējās pārvaldes līmeņos tiek īstenots tūkstošiem projektu, Eiropas Komisijas revīzijas grupai Briselē rūpīgi jāizvēlas, kam veltīt savu laiku un resursus. Šis lēmums tiek pieņemts, veicot riska novērtēšanas procesu.

Šajā procesā, ko veic katrs ar struktūrfondu saistītais Eiropas Komisijas departaments, tiek noteiktas riskantākās programmas un reģioni, kuros vajadzētu koncentrēt resursus, ņemot vērā arī nacionālās revīzijas stratēģijas, spējas un rezultātus.

Kā tas iepriekš arī atspoguļots attēlā, pieredze liecina, ka lielākā daļa kļūdu parasti tiek pieļautas publiskā iepirkuma un atbildības jomā, un tām tiek pievērsta īpaša uzmanība.

Ierobežotie resursi

Šāda selektīva pieeja ir būtiska, jo Eiropas Komisijas revīzijai paredzētie resursi ir ierobežoti. Laikā no 2007. līdz 2013. gadam Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāts vien jau bija atbildīgs par 317 darbības programmām, bet tā rīcībā ir tikai 50 pilntiesīgi revidenti, kuriem jāaptver

visa struktūrfondu darbība reģionālās politikas jomā. Turklāt ļoti daudz resursu ir nepieciešams, lai nodrošinātu koordinēšanu, risinātu horizontālos jautājumus, uzturētu attiecības ar Eiropas Revīzijas palātu, risinātu juridiskos jautājumus un problēmas, kā arī īstenotu maksājumu pārtraukšanas/brīdināšanas par maksājumu pārtraukšanu procedūras un apstiprināšanas procesu.

Revīzijas procesa gaita

Tā kā finansēšanas programmas ir daudzgadu (2007.-2013. gads), kontroles un revīzijas pasākumi tiek veikti pirms līdzekļu piešķiršanas, visā tās izmantošanas laikā un arī pēc tam vairāku gadu garumā.

Selektīvas un uz risku balstītas revīzijas stratēģijas izmantošana, vienlaikus apmācot valstu revīzijas grupas, ir pierādījusi sevi kā efektīva un iedarbīga pieeja.

Kas attiecas uz citiem revīzijas veidiem, laikā no 2009. līdz 2012. gadam Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāta revidenti veica vairāk nekā 160 revīzijas apmeklējumu uz vietas, lai apstiprinātu katras valsts revīzijas iestāžu veikto pārbaužu uzticamību. Darbs kopā ar katras valsts revīzijas grupām arī ievērojami palīdz pilnveidot viņu izpratni, palielināt attiecīgo revīzijas iestāžu iespējas, kā arī ievērojami uzlabo šo iestāžu darba kvalitāti un rezultātu uzticamību (sk. tālāk).

Šis process pats par sevi vidējā termiņā arī palīdz samazināt kļūdas, palielinot valsts iestāžu kompetences līmeni.

Galvenie pārvaldības un kontroles sistēmas dalībnieki

Jebkuras programmas valsts vai reģionālā līmeņa vadošā iestāde veic pirmā līmeņa pārbaudes, un tai ir galvenais pienākums nodrošināt programmas efektīvu un pareizu īstenošanu.

Šai iestādei jākonsultē finansējuma saņēmēji par to, kā jārikojas, lai izpildītu finansēšanas prasības, un jāievieš iekšēji kontroles pasākumi, lai pārliecinātos, ka finansējuma saņēmēju norādītie izdevumi ir pareizi.

Tām ir tiešs pienākums uzraudzīt programmu īstenošanu, pārbaudīt tādus dokumentus kā projektu vadītāju rēķinu saraksti un maksājumu pieprasījumiem pievienotie ziņojumi, kā arī nosūtīt Eiropas Komisijai gada pārskatus par sniegumu.

Otrā līmeņa pārbaudes nodrošina katras dalībvalsts sertifikācijas iestāde, kas Eiropas Komisijai apliecina, ka atmaksāšanai deklarētie izdevumi ir patiesi un atbilst Kopienas un valsts piemērojamiem noteikumiem.

Darbības programmas attiecīgās revīzijas iestādes pienākums jo īpaši ir nodrošināt, ka tiek veiktas revīzijas, lai apstiprinātu darbības programmas pārvaldības un kontroles sistēmas efektīvu darbību, kā arī to, ka darbību revīzijas tiek veiktas, pamatojoties uz atbilstošu paraugu, kas ļauj apstiprināt deklarētos izdevumus.

Nākamajā līmenī revīziju veic ES iestādes, pārbaudot valstu kontroles sistēmu vispārējo darbību. Tomēr revīzijas šajā līmenī nevar labot kļūdas, kas pieļautas neefektīvu pirmā līmeņa kontroles pasākumu vai pārbažu trūkuma dēļ pirms izdevumu apstiprināšanas, tādēļ darbs valsts līmenī ir ļoti svarīgs.

Vienotas revīzijas koncepcija – paļaušanās uz valstu revīzijām

Laikā no 2009. līdz 2012. gadam Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāts veltīja ievērojamus resursus revīzijas izziņošanai, izvērtējot tādās 41 nacionālās revīzijas iestādes uzticamību, kura atbild par revīziju vairāk nekā 96% ERAF finansējuma piešķiršanas gadījumu.

Zināšanas par to, kuru valstu pārvaldības un kontroles sistēmas ir efektīvas, ļauj Eiropas Komisijai koncentrēt savus ierobežotos revīzijai paredzētos resursus uz tiem gadījumiem, kur tie visvairāk nepieciešami.

Kā liecina šī novērtējuma rezultāti, aptuveni 51 programma, par kuru revīzijām bija atbildīgas 15 no iesaistītajām revīzijas iestādēm, atbilst noteiktajiem standartiem, tādēļ tām tika piešķirta zema revīzijas prioritāte. Pēc šī novērtējuma Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāts attiecībā uz minētajām programmām ir pilnībā ieviesis vienota audita koncepciju saskaņā ar EK Regulām (Eiropas Komisijas Regulas Nr. 1083/2006 73. pants).

Lēmums paļauties uz valsts revīzijas iestādes revīzijas atziņumu neattur Eiropas Komisiju no revīziju veikšanas uz vietas šajās programmās.

Ģenerāldirektorāta īstenotais revīzijas process neapšaubāmi ir ievērojami uzlabojis revīzijas iestāžu darbu un līdz ar to arī būtiski samazinājis pārbaudīto revīzijas iestāžu kontroles risku, par ko liecina zemāki kļūdu īpatsvara rādītāji.

Turklāt šie revīzijas ieteikumi ir likuši dažām revīzijas iestādēm pievērst vairāk uzmanības konkrētām riska jomām, piemēram, publiskajam iepirkumam, finanšu instrumentiem un valsts atbalstam.

Eiropas Komisija ir sagatavojusi revīzijas iestādēm īpašas vadlīnijas, piemēram, tematiskos kontrolsarakstus un revīzijas sistēmas (sistēmu revīzijas, finanšu instrumenti), kas palīdzēs saskaņot šajās augsta riska jomās izmantotās metodes.

Dalīšanās ar iekšējiem revīzijas resursiem

Lai visefektīvāk izmantotu Eiropas Komisijas revīzijai paredzētos resursus, tiek veidota cieša sadarbība ar citām iestādēm, lai apkopotu viņu iegūtās zināšanas un pieredzi citās finansēšanas jomās, piemēram, nodarbinātības un zivsaimniecības jomās (Nodarbinātības, sociālo lietu un iekļautības ģenerāldirektorāts, Jūrlietu un zivsaimniecības ģenerāldirektorāts).

Tas tiek darīts ar mērķi palielināt revīzijas grupu savstarpējo sinerģiju, daloties riska novērtēšanas jomā, kā arī ar revīzijas plāniem un resursiem. Tādējādi izvēlētajās jomās tiks īstenots kopīgs revīzijas process.

Maksājumu apturēšanas komitejas rīcība

Ja tiek konstatētas problēmas, Eiropas Komisijai ir vairāku progresīvu pasākumu virkne ES fondu aizsardzībai. Šie pasākumi ir dažādi, sākot no brīdinājuma vēstulēm līdz maksājumu apturēšanai, kā arī finansiālu korekciju piemērošanai, ja nepieciešams.

Katru nedēļu iekšējā Maksājumu apturēšanas komiteja (*Interruptions Committee*) izskata ar Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāta darbību saistītus jautājumus. Šī komiteja spēj ātri un konsekventi reaģēt visos gadījumos, neatkarīgi no tā, vai problēmu ir konstatējuši Eiropas Komisijas vai kādas dalībvalsts revidenti.

Tā uzrauga izskatīšanas procesā esošās lietas, apspriež problemātiskās lietas un nodrošina savlaicīgu lēmumu pieņemšanu. Tā pret visām dalībvalstīm attiecas vienlīdzīgi.

2012. gadā Komitejas lēmumi ietekmēja 136 programmu darbību – tika izteikti 189 brīdinājumi vai arī šajās programmās tika apturēti maksājumi. Tika izsūtītas 66 brīdinājuma

AR STRUKTŪRFONDIEM SAISTĪTO KRĀPŠANAS GADĪJUMU VEIDU PIEMĒRI

- ▶ **Nepatiesa deklarācija vai viltoti dokumenti – nepatiesi vai viltoti dokumenti vai arī apliecināto dokumentu trūkums.**
- ▶ **Dubulta finansēšana – izmaksas ar nodomu vienlaicīgi tiek segtas no diviem fondiem.**
- ▶ **Interesu konflikts – finanšu intereses, kas netiek atklātas darbībā vai līgumā.**
- ▶ **Publiskā iepirkuma noteikumu pārkāpums – finansējums tiek piešķirts projektiem, apzināti neievērojot ES un valsts noteikumus.**
- ▶ **Pasākums nav ieviests vai pabeigts, vai arī nav īstenots saskaņā ar noteikumiem.**

▶▶ vēstules par maksājumu apturēšanu, kas nozīmē, ka programmas bija tikai viena soļa attālumā no lēmuma par maksājumu apturēšanu. 119 no šiem 189 brīdināšanas vai maksājumu apturēšanas gadījumiem tika atrisināti vēl pirms attiecīgā gada beigām. 2012. gadā tika pieņemti lēmumi par maksājumu apturēšanu 2 projektiem.

Kā iepriekš norādīts, stingrā nostāja attiecībā uz maksājumu apturēšanu ir viens no svarīgākajiem aspektiem, lai samazinātu reģionālās politikas kļūdu īpatsvaru.

Jaunās dalībvalstis

Ir būtiski nodrošināt jaunajām dalībvalstīm nepieciešamās prasmes un iespējas, lai tās spētu pareizi īstenot ar tēriņiem un revīziju saistītās darbības. Tādēļ ir nepieciešama spēju veidošana un, kā, piemēram, gadījumā ar Horvātijas gaidāmo pievienošanu, Eiropas Komisija cieši sadarbojas ar valsts revīziju grupām, lai tās pilnībā iepazīstinātu ar visiem procesiem.

2014.-2020. gadā jāuzlabo izpildes sistēma

Plānošanas periodā no 2014. līdz 2020. gadam Eiropas Komisija vēlas samazināt iesaistīto iestāžu skaitu. Ir ticis ierosināts, ka dalībvalstis varētu uzņemt vēl vairāk atbildības un pienākumu attiecībā uz pareizu finansējuma izlietojumu.

Komisija turpinās paļauties uz revīzijām, ko veic vislabāk novērtētās valsts revīzijas iestādes, un koncentrēs savas revīzijas darbības uz gadījumiem, kuros darbojas iestādes ar sliktākiem rādītājiem.

Ja tiks konstatētas problēmas, Komisija arī turpmāk apturēs un koriģēs maksājumus, kad nepieciešams, un saglabās 10% no starpposma maksājumiem, līdz tiks iegūts atbilstošs apstiprinājums pēc ikgadējās programmu uzskaites pieņemšanas.

Turklāt elektroniskā datu pārvaldība visos līmeņos samazinās administratīvo slogu atbalsta saņēmējiem un palīdzēs samazināt kļūdu skaitu tāpat kā plašāka vienkāršotu izdevumu piemērošana.

Krāpšanas apkarošana kohēzijas politikas jomā

Ir svarīgi, lai vadošās iestādes pienācīgi pārvaldītu jebkādas ar krāpšanu saistītus riskus, veicot riska novērtējumus un īstenojot apkarošanas, atklāšanas un korektīvos pasākumus.

Nenoliedzami krāpšana pēc savas būtības ir slēpta un slepena darbība, tādēļ tā var palikt nepamanīta, un par to var nepaziņot. Ņemot vērā kopējo finansējuma apmēru, tās ietekme ir maza, un arvien pieaugošā kontroles un uzraudzības pasākumu efektivitāte palīdz kontrolēt situāciju. Eiropas Komisija mudina dalībvalstis neizrādīt nekādu iecietību pret krāpšanu.

Saskaņā ar pašreizējiem noteikumiem, dalībvalstīm ik ceturksni jāziņo Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai (OLAF) par pārkāpumiem, kuros iesaistīts ES finansējums vairāk nekā 10 000 eiro apmērā, kā arī jādarā zināmas jebkādas aizdomas par krāpnieciskām lietām.

Reizi gadā dalībvalstīm arī jāsniedz Komisijai apkopotie rādītāji par visiem iepriekšējā gadā veiktajiem korektīvajiem pasākumiem, tostarp tiem, kuros iesaistīta summa, kas ir mazāka par OLAF noteikto sliekšni.

Krāpšanas rādītāji

Komisija ir apkopojusi informāciju par vairākiem brīdinājuma signāliem jeb – krāpšanas rādītājiem – kas ļauj pamanīt situācijas, kurās pastāv pārkāpumu risks vai ir aizdomas par krāpšanu. Pastāv aptuveni 20 dažādas izplatītas un atkārtoti konstatētas krāpšanas shēmas. Tās attiecas uz līgumu noslēgšanas un publiskā iepirkuma procesiem, darbaspēka izmaksām un konsultāciju pakalpojumiem.

Piemēram, krāpšana var izpausties kā iepirkumu procesa sadalīšana vairākos posmos, lai izvairītos no iepirkuma konkursa obligātajiem ierobežojumiem. Par brīdinājuma signālu var uzskatīt arī līguma noslēgšanu ar darbinieku, kuram ir vēl citas intereses līdzfinansētajās darbībās, kas var novest pie interešu konflikta.

Riska novērtēšana

Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF) ir izstrādājis krāpšanas riska novērtēšanas metodoloģiju. Šāds novērtējums ir ļāvis valstu iestādēm un OLAF atklāt vairākus gadījumus, kuros pastāvēja aizdomas par krāpšanu, un uzsākt izmeklēšanu.

Atbalsts dalībvalstīm krāpšanas apkarošanas un konstatēšanas jomā

Sākot no 2013. gada, Eiropas Komisija brīvprātīgi piedāvās vadošajām iestādēm savu izstrādāto speciālo datu iegūšanas rīku – *ARACHNE*, lai tās varētu noteikt projektus, kuros iespējamas krāpnieciskas darbības. *ARACHNE* ir riska novērtēšanas rīks, kas var palielināt projektu atlases procesa un vadības apstiprinājuma procesa efektivitāti, kā arī nākotnē uzlabot gan krāpšanas apkarošanas, gan konstatēšanas procesus. Šis rīks tiks pakāpeniski izplatīts 2013. gadā.

Vienota krāpšanas apkarošanas stratēģija

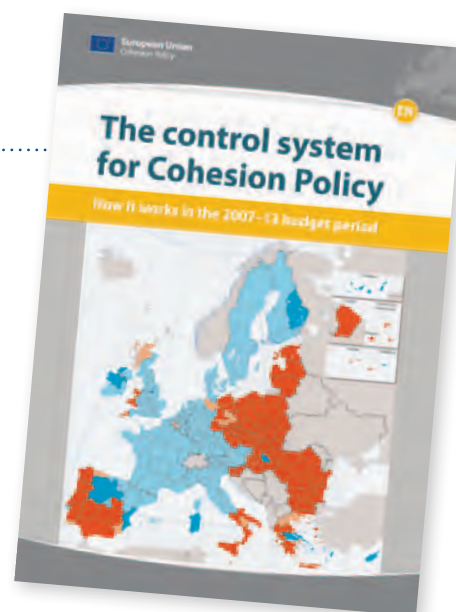
Eiropas Komisijas reģionālās politikas, nodarbinātības un zivsaimniecības dienestu (Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāts, Nodarbinātības, sociālo lietu un iekļautības ģenerāldirektorāts, kā arī Jūrlietu un zivsaimniecības ģenerāldirektorāts) darbībai ir nozīmīga loma ES aizsargāšanā pret iespējamiem krāpšanas gadījumiem, tādēļ ir ieviesta vienota krāpšanas apkarošanas stratēģija.

Stratēģija ir ne tikai vērsta uz krāpšanas apkarošanu, bet gan ietver arī citus holistiskās pieejas aspektus, kas nepieciešami sekmīgai cīņai pret krāpšanu. Stratēģija paredz arī visu resursu apkopošanu un tāda rīcības plāna izstrādi, kurā būtu norādīti visi nepieciešamie pasākumi.

Šī vienotā plāna stratēģiskais mērķis ir nostiprināt krāpšanas riska novērtēšanas procesu un veicināt informētību par krāpšanu, sniedzot dalībvalstīm atbalstu un ieteikumus.

Šī analīze kopā ar OLAF darbības pieredzi sniedz vērtīgu informāciju, kas palīdz par ES fondu pārvaldību atbildīgajām iestādēm konstatēt un apkārt krāpšanu.

Saistībā ar analīzi ir konstatēts, ka iespējamo krāpšanas gadījumu augsta līmeņa izmeklēšana var kalpot kā brīdināšanas līdzeklis pret iespējamajiem krāpniekiem. Turklāt krāpšanas iespējamības novēršana ir viens no visrentablākajiem veidiem, kā mazināt krāpšanas ietekmi uz sabiedrību.

► UZZINIET VAIRĀK

Brošūra pieejama 22 valodās:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/presenta/audit2009/audit2009_lv.pdf

▶ KĀ RAST LĪDZSVARU

VALSTS ATBALSTA KONTROLE UN REĢIONĀLĀ POLITIKA

Frankfurtes lidostas attīstība Vācijā.

Pašreiz notiek ES valsts atbalsta noteikumu būtiska pārskatīšana. Līdz 2013. gada beigām gandrīz visi valsts atbalsta noteikumi, vadlīnijas un sistēmas tiks aizvietotas ar jauniem noteikumiem, kuros ietverti kopēji saderības kritēriji. Valsts atbalsta modernizācijas process dod iespēju vēl vairāk saskaņot valsts atbalsta noteikumus un kohēzijas politiku, kā arī vienkāršot šos noteikumus. Ieviešot jaunus likumus, jāprot rast pareizs līdzsvars starp stratēģiju “Eiropa 2020” izaugsmei un nodarbinātībai un nepieciešamību ierobežot konkurences izkropļošanu.

Līdzfinansētajiem projektiem tiek piemēroti valsts atbalsta noteikumi

Viena no galvenajām ES reģionālās politikas iezīmēm ir tāda, ka dalībvalstis un/vai reģionālās iestādes atlasa finansējamus projektus, kas veicina sociālo un ekonomisko kohēziju attiecīgajās teritorijās. Tā kā ES finansējums dalībvalstīm ir pieejams saskaņā ar dalīto pārvaldību, valsts atbalsta jomā pret to attiecas kā pret valsts resursiem. Līdz ar to līdzfinansētajiem projektiem jāatbilst valsts atbalsta noteikumiem.

Izstrādājot programmas un projektus, dalībvalstīm jāatceras, ka to īstenošana notiek saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem.

Valsts atbalsta modernizācijas mērķi

Ņemot vērā stratēģijas “Eiropa 2020” programmu nodarbinātības un izaugsmes veicināšanai, notiekošā valsts atbalsta modernizācijas procesa mērķis ir veicināt pareizi plānotu atbalstu, kas ir vērst uz tirgus problēmām un visu Eiropu interesējošajiem mērķiem, koncentrēt palīdzību uz gadījumiem ar vislielāko ietekmi uz iekšējo tirgu, uzlabot valsts atbalsta noteikumus un paātrināt lēmumu pieņemšanas procesu.

Šajā nolūkā visos valsts atbalstu regulējošajos noteikumos, vadlīnijās un sistēmās paredzēts ieviest vienotus valsts atbalsta saderības principus. Šie vienotie principi paredz pārbaudes, lai nodrošinātu, ka:

- ▶ atbalsts ir vērst uz kopīgu mērķi;
- ▶ pastāv pierādīta tirgus kļūda;
- ▶ atbalstam ir patiesi stimulējoša ietekme;
- ▶ atbalsts ir ierobežots līdz nepieciešamajam apmēram;
- ▶ ir izvēlēti vispiemērotākie palīdzības instrumenti.

Reģionālā atbalsta pamatnostādņu pārskatīšana

Visas valsts atbalsta regulējuma jomas ir nozīmīgas reģionālās politikas īstenošanai. Tomēr nav šaubu, ka reģionālā

atbalsta pamatnostādnes ir īpaši svarīgas, jo tās paredz noteikumus, saskaņā ar kuriem tiek novērtēta valsts atbalsta spēja veicināt mazāk attīstīto reģionu ekonomikas izaugsmi.

Eiropas Komisijas Konkurences ģenerāldirektorāts ir publicējis pirmo reģionālā atbalsta pamatnostādņu projekta versiju. Ir plānots, ka tās tiks pieņemtas 2013. gada vasarā, un jaunie noteikumi stāsies spēkā 2014. gadā.

Salīdzinājumā ar prasībām cita veida reģionālajam atbalstam šis reģionālā atbalsta pamatnostādņu projekts ietver vairākus kohēzijas politikas vienkāršošanas pasākumus. Jo īpaši tiek atzīts, ka Eiropas fondu kontekstā noteiktās reģionālās attīstības stratēģijas veicina kopīga mērķa sasniegšanu. Turklāt tiek uzskatīts, ka reģionos, kas iekļauti reģionālā atbalsta kartē, pastāv tirgus problēmas. Pamatnostādņu projekts arī paredz, ka nav nepieciešamas papildu pārbaudes palīdzības instrumenta piemērotības noteikšanai, ja ar atbalsta/projekta starpniecību tiek īstenota darbības programma.

Eiropas teritoriālās sadarbības specifisko problēmu risināšana

Eiropas teritoriālā sadarbība ir viens no kohēzijas politikas mērķiem, kas ir vērsti uz pārrobežu, starptautisko un starpreģionu sadarbību. Viena no Eiropas teritoriālās sadarbības īpašajām iezīmēm ir tā, ka ir iesaistīti partneri no vismaz divām valstīm, radot programmām vairākas praktiskas problēmas nodrošināt atbilstību valsts atbalsta noteikumiem.

Tādēļ būtu vēlams, ka ierosināto reģionālo atbalsta pamatnostādņu ietvaros notiek centieni risināt šīs problēmas, nosakot projektiem vienotus atbalsta griestus. Tas ļaus programmās noteikt vienotas atbalsta intensitātes likmes visiem Eiropas teritoriālās sadarbības projektu partneriem, ieskaitot komerciālos uzņēmumus.

Jaunā vispārējā grupu atbrīvojuma regula

Vēl kāda nozīmīga valsts atbalsta modernizēšanas procesa daļa ir Vispārējās grupu atbrīvojuma regulas pārskatīšana. Šī regula ir nozīmīgs rīks valsts atbalsta noteikumu piemērošanas vienkāršošanai, jo, ja projekts atbilst vispārējās grupu atbrīvojuma regulas nosacījumiem, par atbalsta sniegšanu projektam nav nepieciešams saņemt valsts atbalsta apstiprinājumu.

Eiropas Komisija nesen publicēja pirmo vispārējās grupu atbrīvojuma regulas projektu. Jauno vispārējo grupu atbrīvojuma regulu paredzēts pieņemt 2013. gadā vai 2014. gada sākumā.

Jauna izpētes, attīstības un inovāciju atbalsta sistēma

Valsts atbalsta sistēma pētniecībai, izstrādei un inovācijām ir ļoti svarīga, lai nodrošinātu efektīvu stratēģijas "Eiropa 2020" īstenošanu gudrai, ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei. Saskaņā ar šīs sistēmas ierobežojumiem jo īpaši tiks īstenoti Komisijas mērķi pārdomātu specializācijas stratēģiju atbalstam, ieskaitot (ja attiecas) pamattehnoloģijas (*Key Enabling Technologies – KET*). Tādēļ valsts atbalsta modernizācijas iespējas izmantošana ir tikai atbilstošs solis, lai izpētītu efektīvākos līdzekļus svarīgo pamattehnoloģiju ieviešanai, kā arī pētniecības, izstrādes un inovāciju projektu īstenošanai.

Konkurences ģenerāldirektorāts ir publicējis politikas jautājumu dokumentu, kurā ir atspoguļota pētniecības, izstrādes un inovāciju atbalsta sistēmas reforma. Pirmajam jaunās sistēmas projektam jābūt pieejamam 2013. gada vasarā.

Kā tad ar atbalstu infrastruktūras projektiem?

Eiropas Savienības Tiesa apstiprināja, ka atbalsts infrastruktūras būvniecībai tiek pakļauts valsts atbalsta kontrolei, ja infrastruktūra tiks izmantota komerciāliem mērķiem. Līdz ar to ir nepieciešams apstiprināt ļoti daudz infrastruktūras projektu atbilstību valsts atbalsta nosacījumiem.

Eiropas Komisijas dienesti apzinās, ka nepieciešams uzlabot un vienkāršot infrastruktūras projektu pārskatīšanas procesu. Tā dēvētie analītiskie režīgi var palīdzēt vadošajām iestādēm novērtēt, vai infrastruktūras projektam ir vajadzīgs valsts atbalsta apstiprinājums. Turklāt ir paredzams, ka pašreizējais valsts atbalsta modernizācijas process vēl vairāk ierobežos nepieciešamību pēc infrastruktūras projektu atzīšanas un veicinās valsts atbalsta novērtēšanu.

► UZZINIET VAIRĀK

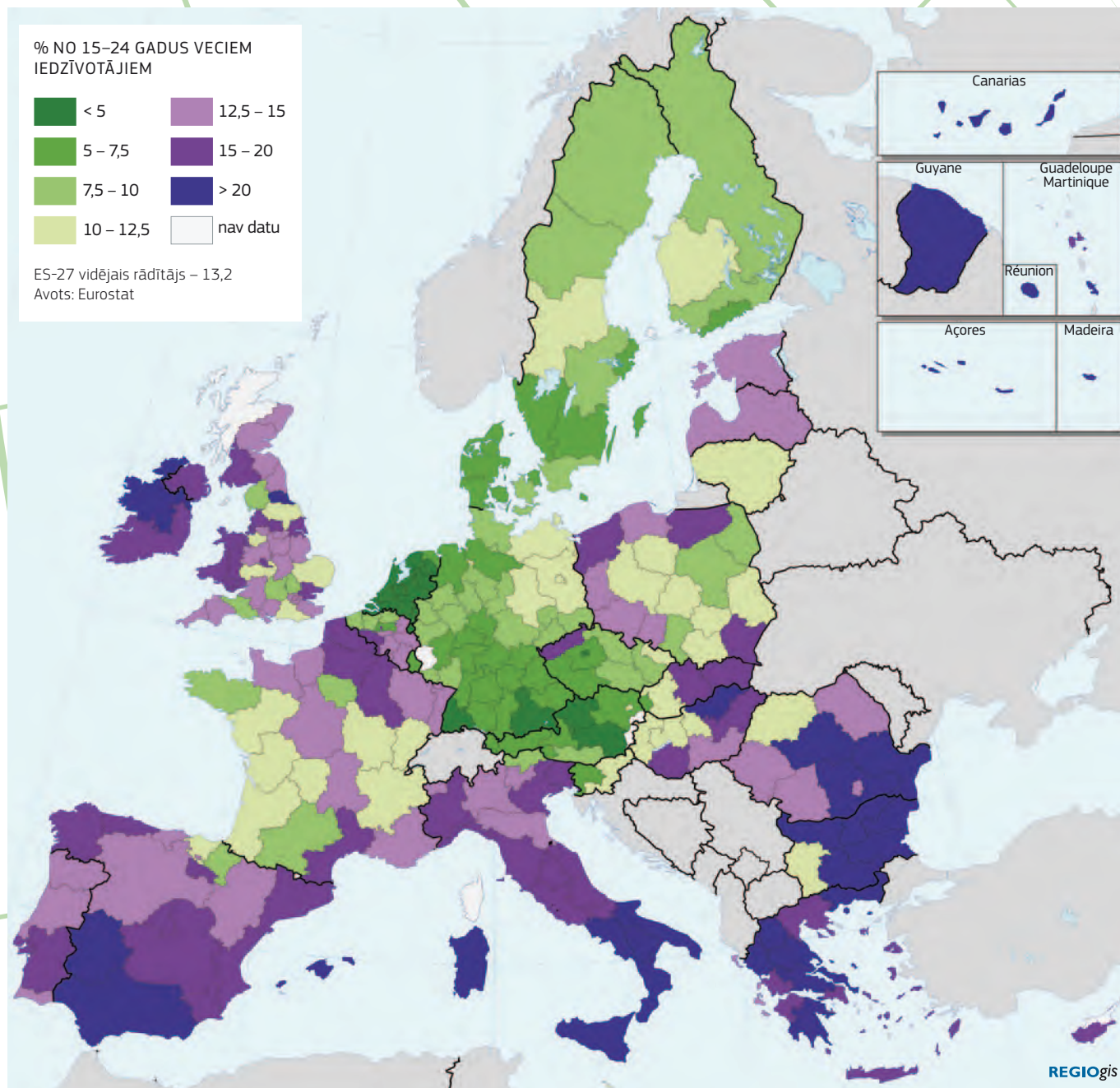
Reģionālā atbalsta pamatnostādņu projekts:
http://ec.europa.eu/competition/consultations/2013_regional_aid_guidelines/paper_lv.pdf

Vispārējās grupu atbrīvojuma regulas projekts:
http://ec.europa.eu/competition/consultations/2013_gber/index_en.html

Politikas jautājumu dokuments par pētniecības, izstrādes un inovāciju atbalsta sistēmas reformu:
http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/rdi_issues_paper.pdf

► 2012. GADA NEET RĀDĪTĀJI

PERSONAS, KURAS NAV NODARBINĀTAS,
NEDZ IESAISTĪTAS IZGLĪTĪBĀ VAI APMĀCĪBĀ (NEET)
IEDZĪVOTĀJI VECUMĀ NO 15 LĪDZ 24 GADIEM

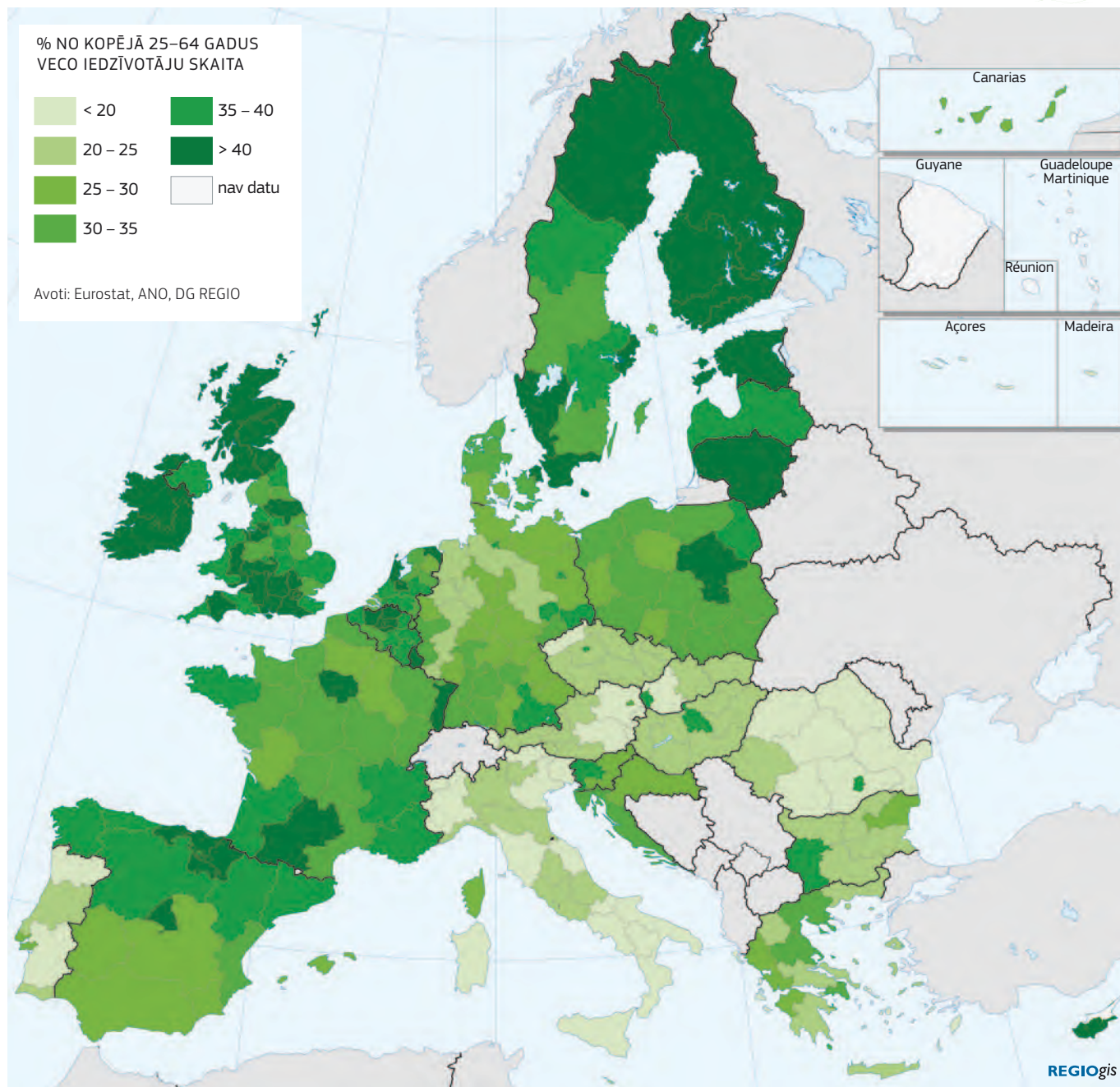
Šīs grupas pārstāvji visticamāk ir priekšlaicīgi pametuši mācības un nav ieguvuši augstāko izglītību. Stratēģijas “Eiropa 2020” mērķis ir līdz 2020. gadam samazināt mācības priekšlaicīgi pametušo skolēnu skaitu un palielināt personu ar augstāko izglītību skaitu. Atšķirības ES-27 reģionu personu, kuras nav nodarbinātas, nedz iesaistītas izglītībā vai apmācībā (NEET), rādītājos ir skaidri redzamas starp reģioniem, kur ir augstākie (36% Severozapadenā, Bulgārijā) un

zemākie (3% Prāgā, Čehijā) NEET rādītāji, ir 12 reišu liela starpība. Bulgārijā un Rumānijā, kā arī Itālijas un Spānijas dienvidu daļā un Grieķijā ir reģioni, kur vismaz viens no pieciem jauniešiem tiek klasificēts kā persona, kura nav nodarbināta, nedz iesaistīta izglītībā vai apmācībā. Tikai 16 reģionos no 268 NEET rādītāji ir zemāki par 5%. Šie reģioni galvenokārt atrodas Nīderlandē, Austrijā un Vācijā.

▶ IZGLĪTĪBAS IEGŪŠANA

PROGNOZĒTAIS IEDZĪVOTĀJU ĪPATSVARŠ VECUMĀ
NO 25 LĪDZ 64 GADIEM AR AUGSTĀKO
IZGLĪTĪBU 2020. GADĀ

Ir paredzams, ka šī iedzīvotāju grupa palielināsies no 26% iedzīvotāju 2010. gadā līdz 32% iedzīvotāju 2020. gadā. Šis rādītājs 2020. gadā sasniegs pat 50% no visa iedzīvotāju skaita šādos reģionos: Londonas iekšpilsētā, Apvienotās Karalistes reģionos, ieskaitot Oksfordu un Aberdīnu, divos reģionos Briseles apkārtnē, Basku zemē, Spānijā un Stokholmā. Šie reģioni būs īpaši pievilcīgi uzņēmumiem, kas vēlēsies iegūt labi izglītotu darbaspēku. No otras puses, 32 reģionos šīs grupas

pārstāvji 2020. gadā veidos tikai 20% no visiem iedzīvotājiem. Šie reģioni galvenokārt atrodas Itālijā, Portugālē, Austrijā un Rumānijā. Galvaspilsētās parasti ir sastopama vislielākā daļa iedzīvotāju ar augstāko izglītību, un dažās valstīs atšķirības starp galvaspilsētas reģionu un reģionu ar nākamo augstāko rādītāju valstī ir ļoti lielas. Deviņās valstīs šie rādītāji atšķiras par vairāk nekā 10%. Tādēļ augsto tehnoloģiju uzņēmumiem galvaspilsētas un to reģioni šķiet pievilcīgāki.

▶VIENKĀRŠIEM VĀRDIEM

KOHĒZIJAS POLITIKA VALSTS UN REĢIONU PERSPEKTĪVĀ

Panorama atzinīgi novērtē jūsu ieguldījumu!

Panorama sadaļā "Vienkāršiem vārdiem" galvenās ar kohēzijas politiku saistītās personas, kas atbild par valsts un reģionu pārvaldību, tiek aicinātas paust savu viedokli un sūtīt atsaukšmes par Eiropas politikas darbību vietējā līmenī neatkarīgi no tā, vai tās attiecas uz pašreizējiem rezultātiem un sasniegumiem vai ir ieskats nākamā plānošanas perioda sagatavošanas darbos.

28 ES dalībvalstīs ir vairāk nekā 270 reģioni, un katram ir sava specifiska ekonomika, kultūras vēsture un vajadzības, tāpēc ir svarīgi, lai visu līmeņu politiku veidotāji, administratori un ierēdņi būtu informēti par kohēzijas politikas reālo ietekmi jau no pašiem pirmsākumiem.

Šajā *Panorama* izdevumā savu viedokli sniedz četras dalībvalstis un reģioni, kuri gatavo plānus par struktūrfondu izmantošanu nākamajā plānošanas periodā no 2014. līdz 2020. gadam. Austrija stāsta par savu valsts līmeņa partnerības pieeju turpmākajai īstenošanai, savukārt Anglija izklāsta savus plānus par īstenošanu ar vietējas partnerības starpniecību. Dienvidpireneju reģiona mērķis ir koncentrēt darbu pārdomātas specializācijas jomā, bet Toskāna uzsver vairākas konkrētas tēmas.

Panorama atzinīgi novērtē jūsu ieguldījumu, un jūsu rakstus varam iekļaut kādā no nākamajiem izdevumiem:

▶regio-panorama@ec.europa.eu

▶ČEHIJA

▶MORĀVIJAS-SILĒZIJAS REĢIONS NĀKOTNĒ VEIKS PĀRDOMĀTĀKUS IEĢULDĪJUMUS

Eiropas ieguldījumi palīdz Morāvijas-Silēzijas reģionam īstenot nepieciešamās sociālās un ekonomiskās pārmaiņas. Pēdējo gadu laikā šajā reģionā notikusi ievērojama industriālā restrukturizācija, kuras sekas vēl aizvien ir jūtamas, tādēļ reģions cenšas sev radīt jaunu tēlu. Reģiona ekonomikas atlabšanu veicina Morāvijas-Silēzijas reģionālās darbības programmas (*Regional Operational Programme – ROP*) finansējums, kas tiek efektīvi ieguldīts, nodrošinot 11% ekonomisko atdevi. Reģionam virzoties nākotnē, tas izmantos Eiropas fondus arvien pārdomātākā veidā. Lai to sasniegtu, ir izstrādāta pārdomātāka reģionālā darbības programma.

Šis reģions ir zināms ar tā divējādo raksturu – skaistajām Jeseniku, Beskidu un Poodri reģionu ainavām no vienas puses, un piesārņoto vidi ap bijušajām raktuvēm un tēraudlietuvēm no otras puses. Pagātne šeit ir atstājusi gan materiālu, gan nemateriālu industriālo mantojumu. Līdzās pamestajām teritorijām stāv industriāli pieminekļi, bezdarba līmenis ir augsts, tomēr lielākā daļa darbaspēka ir cilvēki ar augstu kvalifikāciju, kā arī darbaspēka izmaksas ir salīdzinoši zemas. Izglītība tiek iegūta universitātēs, piemēram, Ostravas Tehniskajai universitātei un tās Izrakteņu ieguves un ģeoloģijas fakultātei esot vienai no vadošajām mācību iestādēm.

Arhitektūras un attīstības projekts Jaunvītkovices postindustriālajā rajonā, Morāvijas-Silēzijas reģiona pilsētā Ostravā.

Morāvijas-Silēzijas reģionālās darbības programmas finansējums periodā no 2007. līdz 2013. gadam tiek izmantots, lai uzlabotu pamata infrastruktūru, pakalpojumus un sociālo jomu. Piemēram, par šiem līdzekļiem tika atjaunots viens no visievērojamākajiem Ostravas metropoles pieminekļiem un simboliem. Agrākajā industriālajā rajonā, kas atrodas Vitkovices lejasdaļā, šobrīd tiek rīkoti ievērojami kultūras un izglītojošie pasākumi, savukārt interaktīvais muzejs *World of Technology* liek jauniešiem vairāk interesēties par zinātni un tehnoloģijām. Integrētais drošības centrs, kas koordinē visus drošības pasākumus un darbības, kā arī glābšanas vienības reģionā, ir unikāls reģionālais ieguldījums.

Mūsdienās Morāvijas-Silēzijas reģionālā padome, kas lemj par finansējuma piešķiršanu projektiem, nebaidās iesaistīties novatoriskos pasākumos. Tā bija pirmā iestāde Čehijā, kas izmantoja Eiropas apvienoto atbalstu ilgtspējīgiem ieguldījumiem pilsētu teritorijā (*JESSICA*). Tāpat arī tā bija pirmā Čehijas organizācija, kas sasniedza starptautiski atzītā *Investors in People* kvalitātes standarta zelta līmeni. Minētā iestāde arī saņēma Eiropas Publiskā sektora balvu par savu sistemātisko pieeju un uzņēmējdarbības paraugprakses izmantošanu valsts pārvaldē.

Nākamajā plānošanas periodā organizācija plāno izmantot un pilnveidot šajā periodā iegūtās zināšanas un pieredzi. Šai nolūkā ir izstrādāta pārdomātāka reģionālā programma "Morāvija-Silēzija 2020". Tās mērķis ir kopā ar reģionālajiem partneriem radīt apstākļus efektīvai Eiropas fondu ieviešanai, novirzot finansējumu gan reģionālajām vajadzībām, gan valsts un Eiropas mērķu sasniegšanai.

Šī pārdomātākā reģionālā programma ir vērsta uz savlaicīgu un pilnvērtīgu reģiona sagatavošanu struktūrfondu efektīvai izmantošanai, sākot no 2014. gada, kas dos ievērojamu ieguldījumu reģiona konkurētspējas uzlabošanā. Programma ir balstīta uz trīs galvenajiem pamatprincipiem. Pirmā pamatprincipa mērķis ir profesionāli sagatavot cilvēkus, organizējot konferences, seminārus un apmācību. Otrais pamatprincipis ir jaunu kohēzijas politikas izmēģinājuma instrumentu sagatavošana Morāvijas-Silēzijas reģionam. Reģionālā padome,

cieši sadarbojoties ar Ostravas pilsētu un lielākajām reģiona pilsētām, pašreiz sagatavo integrētu teritoriālo ieguldījumu plānu Ostravas konurbācijai. Tajā pašā laikā Morāvijas-Silēzijas reģions un Morāvijas-Silēzijas reģiona attīstības biedrība izstrādā vienotu rīcības plānu un integrētu stratēģiju, lai palielinātu vietējo cilvēku nodarbinātību un izglītības līmeni. Tādējādi jāiegūst jauns, uz rezultātiem vērsts rīcības plāns, kas pilnībā atbilst Eiropas tiesību aktu priekšlikumiem. Trešā pamatprincipa mērķis ir apstiprināt un atbalstīt lielāko reģionālo dalībnieku un mazo potenciālo atbalsta saņēmēju finansējuma apguves spējas, lai tie būtu gatavi nākamajam plānošanas periodam no 2014. līdz 2020. gadam.

Visas šīs aktivitātes ir arī pārrunātas un koordinētas valsts līmenī, piemēram, konstruktīvās apaļā galda diskusijās ar nākamo vadošo iestāžu pārstāvjiem, izmantojot pirmās reģiona finansējuma apguves spēju kartēšanas rezultātus un datus par pieteikumu iesniedzēju sagatavotību nākamajam plānošanas periodam.

Nākotnē Morāvijas-Silēzijas reģions vēlas kļūt par labu dzīvesvietu. Tas palīdz izveidot apstākļus, kas nepieciešami jauniem ieguldījumiem infrastruktūrā un pakalpojumu kvalitātes nodrošināšanai. Reģions sevi piesaka arī kā kultūras un brīvā laika pavadīšanas pasākumu norises vieta. Daži pasākumi, piemēram, mūzikas festivāli *Colors of Ostrava* un *Ostrava Days*, kā arī starptautiskās vieglatlētikas sacensības *Golden Spike* un 2015. gada pasaules hokeja čempionāts, ir zināmi arī ārpus reģiona robežām. Vietējie iedzīvotāji un viesi tiek piesaistīti, popularizējot skaistās lauku ainavas, SPA centrus un jaunizveidotos velosipēdistu maršrūtus.

Daniel Konczynski

Analītiķis, Morāvijas-Silēzijas reģionālā darbības programma, Morāvijas-Silēzijas kohēzijas reģionālā padome

► UZZINIET VAIRĀK

<http://www.rr-moravskoslezsko.eu>

<http://www.smarterregion.com>

► BELGIJA

► EIROPA IEGULDA UN FLANDRIJA ATTĪSTĀS...

Šis bija sauklis, ar kuru Flandrijas reģionā tika uzsākta programma Objective 2, kas bija paredzēta laika periodam no 2007. līdz 2013. gadam. Programmas budžets 201 miljona eiro apmērā tika sadalīts četrām prioritātēm: inovācijām, uzņēmējdarbībai, ekonomikas vides uzlabošanai un pilsētu ilgtspējīgai attīstībai. Šobrīd programma tuvojas noslēgumam, taču tā ir finansējusi vairāk nekā 450 projektus, kas radīja vai ļāva saglabāt vairāk nekā 9800 darbavietas. Eiropas Reģionālā attīstības fonda (ERAF) atbalsts nodrošināja papildu līdzekļus 375 miljonu eiro apmērā, kas tika izlietoti Flandrijas reģionālajā, provinciālajā, vietējā vai privātajā līmenī.

Paredzamas mērķu tematiskās sakritības dēļ programma periodam no 2014. līdz 2020. gadam zināmā mērā atspoguļos pašreizējo programmu un kalpos kā turpinājums. Jaunās programmas galvenās četras prioritātes ir inovācijas, uzņēmējdarbība, pāreja uz ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni un pilsētu ilgtspējīga attīstība. Papildināmības un komplementaritātes jēdzieni ir vadošie principi jaunās programmas sagatavošanas un īstenošanas procesos. Tādējādi ERAF palīdzēs Flandrijas reģionam līdz 2020. gadam kļūt vēl novatoriskākam, ilgtspējīgākam un iekļaujošākam.

Pirmais prioritārais virziens – inovācijas – ir balstīts uz pārdomātas specializācijas priekšnosacījumu. Flandrijas reģions bieži vien tiek minēts kā gadījuma pētījuma piemērs, kurā pēc programmu *Flanders in Action* un *Pact 2020* īstenošanas jau ir noticis inovāciju jomas attīstības process. Jaunajā plānošanas periodā Flandrijas reģions veiks ieguldījumus tādu inovāciju jomas trūkumu novēršanai, kas netiek novērsti ar Flāmu reģionālās politikas vai citu instrumentu starpniecību.

Šajā plānošanas periodā no 2007. līdz 2013. gadam ERAF finansētajos projektos iesaistījās vairāk nekā 2 700 mazo un vidējo uzņēmumu. Šī iesaistīšanās pašreizējās programmas ietvaros bija būtiska, un uzņēmējdarbība saglabāsies kā viens no Flandrijas reģiona nozīmīgākajiem prioritārajiem virzieniem, koncentrējoties uz uzņēmējdarbības stimulēšanu, kā arī mazo un vidējo uzņēmumu izaugsmi un starptautisko darbību.

Pasākumi pārejas veicināšanai uz ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni papildinās dažādas Flāmu reģiona un vietējā līmeņa iniciatīvas. Uzsvars būs uz vislielākajām nozarēm, kas ir atbildīgas par siltumnīcefekta gāzu emisijām, proti, mājokļu un transporta nozarēm. Īpaša uzmanība tiks arī pievērsta mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, lai stimulētu tos pievērsties energoefektivitātes un atjaunojamās enerģijas jautājumiem.

“Eiropa iegulda un Flandrija attīstās”, nesen izdotā grāmata par ES finansētajiem projektiem.

Ņemot vērā augsto urbanizācijas līmeni Flandrijas reģionā, tiks turpināti pasākumi pilsētu ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanai. Lai īstenotu pilsētu attīstības prioritāro virzienu, Flandrijas reģions sadarbosies ar 13 lielākajām pilsētām, risinātu dažādus pilsētu labklājībai nozīmīgus jautājumus. Jaunā programma būs vērsta arī uz pielāgošanos klimata pārmaiņām, dzīves vides aizsardzību un situācijas uzlabošanu trūcīgajos rajonos.

Werner Van den Stockt

ERAF programmas Flandrijas reģionā periodam no 2007. līdz 2013. gadam vadošās iestādes vadītājs Flāmu valdības aģentūras “Enterprise Flanders” Eiropas Ekonomikas nodaļa

► **UZZINIET VAIRĀK**

<http://www.agentschapondernemen.be/themas/erdf-flanders>

VĀCIJA

▶ PERIODĀ NO 2014. LĪDZ 2020. GADAM SAKSIJAS REĢIONS TURPINĀS KONCENTRĒTIES UZ INOVĀCIJĀM, IZAUGSMI UN NODARBINĀTĪBU

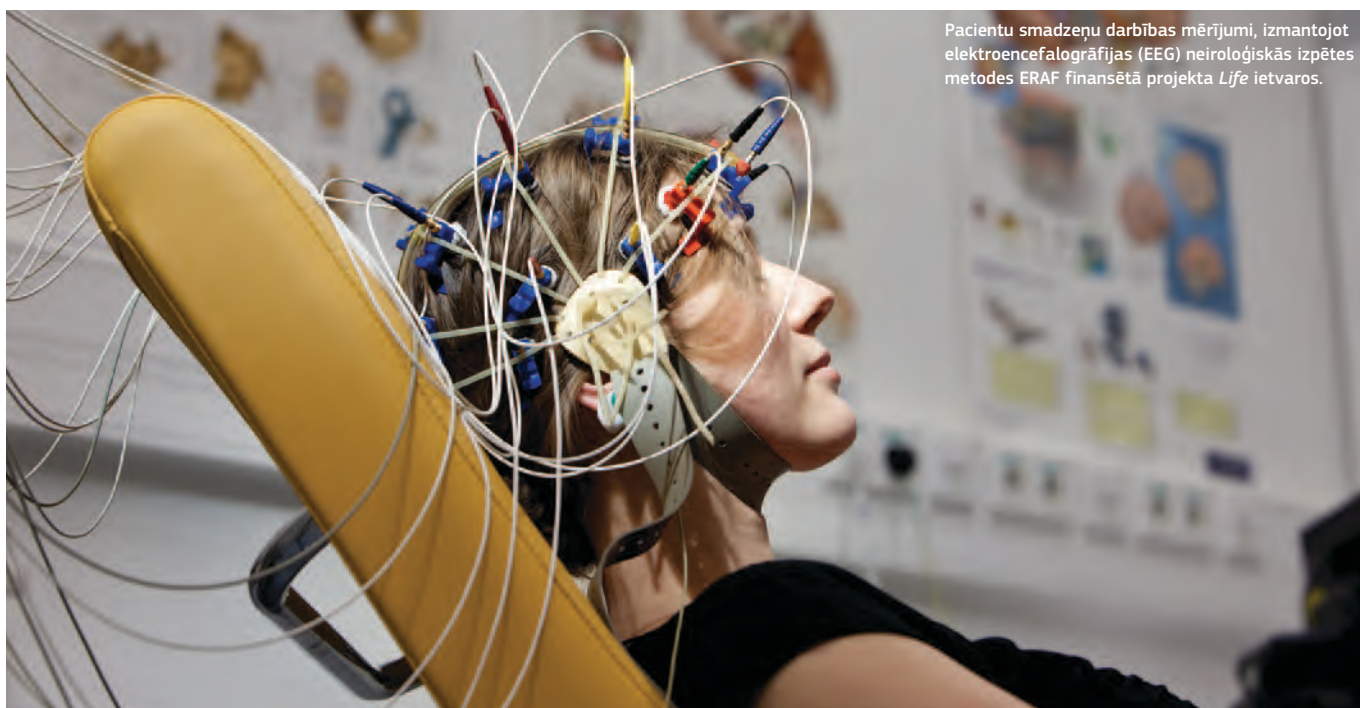
Saksija ir reģions, kurā kopš miermīlīgās revolūcijas 1989. gadā attīstība notikusi ļoti pozitīvā veidā par spīti grūtajam sākumam. Mūsdienās Saksijas brīvvalstij ir lieliska reputācija kā industriālajam reģionam, kurā ir novatoriski uzņēmumi un tiek attīstītas tādas augošas nozares kā mikrotehnoloģija, nanotehnoloģija un biotehnoloģija, kā arī tiek izstrādāti jauni materiāli un videi nekaitīgas tehnoloģijas.

Saksija ir inženieru zeme. Šeit tiek īstenotas inovācijas ar lielo „I”. Saksijā valda izpētes gars un izteikts uzņēmējdarbības gars, kas palīdz nodrošināt reģiona labklājību par spīti visām problēmām, ar kurām vēl saskaramies. Saksija ir izmantojusi savu ekonomikas politiku, lai stiprinātu šo garu, nodrošinot dažādus stimulus un atbalsta shēmas. Šādi rīkojoties, tā par savu prioritāti ir izvirzījusi ilgtspējīgu konkurētspējas un nodarbinātības veicināšanu.

Šajā procesā lielā mērā ir izmantots Eiropas Reģionāla attīstības fonda (ERAF) finansējums. Finansēšanas periodā no 2007. līdz 2013. gadam Saksijas brīvvalsts rīcībā bija ERAF finansējums 3,1 miljarda eiro apmērā. Reģions šo finansējumu ir izmantojis ieguldījumiem inovācijās, ekonomikā, infrastruktūrā, izglītībā un apkārtējā vidē. Ļoti liela uzmanība tiek veltīta, lai Saksija kļūtu par pētniecības centru.

Finansēšanas periodā no 2007. līdz 2013. gadam vien Saksija ieguldīja ERAF finansējumu vairāk nekā viena miljarda eiro apmērā, lai atbalstītu inovācijas, zinātni un pētniecību. Zinātniskās iestādes un uzņēmumi vienlīdzīgi gūst no labumu no šī finansējuma, jo tiek veicināti ne tikai pētniecības projekti un tehnoloģiju pārvešana, bet jauniem tehnoloģiju uzņēmumiem ir pieejams arī riska kapitāls. Pētniecības iestāžu pārpilnība, kā arī šādu iestāžu un augstskolu kompleksu izveide Saksijā, norāda uz to, cik šeit ir strauja izaugsme inovāciju jomā. Ievērojams ERAF finansējums ir ticis ieguldīts piecos projektos, kas pazīstami kā reģiona izcilības iniciatīvas (state excellence initiatives). Viena no šādam izcilības iniciatīvām ir visaptverošais pētniecības projekts *Life*.

Life ir liela mēroga pētījums veselības aprūpes jomā, kurā pētīta dzīvesveida izraisītu slimību veidošanās. Šī pētījuma mērķis ir noskaidrot, kādēļ ļoti daudz cilvēku cieš no slimībām, kamēr citi vispār neslimo. Darbā ir iesaistīti vairāk nekā 150 pētnieki, kuri koncentrējas uz sirds asinsvadu slimībām un aptaukošanās, alerģiju, diabēta, plānprātības un depresijas sekām. Laikā starp 2009. gadu un 2014. gada vidu tiek pētīti 26 500 veseli un slimie dalībnieki, tostarp pētot un aptaujājot arī pieaugušos un bērnus, izmantojot jaunākās medicīniskās un bioanalītiskās metodes. Savā darbā pētnieki ņem vērā ne tikai dalībnieku ģenētiskās

Pacientu smadzeņu darbības mērījumi, izmantojot elektroencefalogrāfijas (EEG) neiroloģiskās izpētes metodes ERAF finansētā projekta *Life* ietvaros.

īpašības, bet arī viņu dzīvesveidu un dažādus apkārtējās vides faktorus. Pētījuma mērķis ir noskaidrot, kā šie faktori ietekmē dažādu dzīvesveida izraisītu slimību veidošanos. Šī projekta atbalstam tiek tērēti 38 miljoni eiro, no kuriem apmēram 24,2 miljoni eiro ir ERAF finansējums.

Pēdējo divdesmit gadu laikā Saksijas brīvvalstij ar Eiropas Savienības atbalstu ir izdevies sekmīgi uzlabot tās ekonomiku, infrastruktūru, kā arī izglītības un pētniecības vidi. Neskatoties uz to, reģionam vēl daudz jāstrādā, lai sasniegtu citu ES dalībvalstu līmeni. Tādēļ Saksijas reģions koncentrējas uz pareizas budžeta politikas izveidi, izvairoties no jauniem parādiem, ilgtspējīgiem ieguldījumiem un ES finansējumu laikā no 2014. līdz 2020. gadam.

Turpmākās problēmas, ar kurām var saskarties Saksijas reģions, ir izklāstītas stratēģijas "Eiropa 2020" galvenajos tematos par globalizāciju, klimata pārmaiņām, energoapgādes drošību un jo īpaši demogrāfiskajām

izmaiņām. Ar nepārtrauktu Eiropas Savienības atbalstu sekmīgā stratēģija „Saksija 2020” būs vērsta uz vietējās konkurētspējas ilgtspējīgu uzturēšanu un tās uzņēmējdarbības pamatu pilnveidošanu, ieskaitot infrastruktūras kvalitāti, inovāciju iespēju palielināšanu ekonomikā, augstskolās, pārvaldē un sabiedrībā, apkopojot informāciju par potenciālo kvalificēto darbaspēku, sniedzot drošu energoapgādi par saprātīgām cenām, kā arī nodrošinot vienādas iespējas iegūt izglītību. Šie mērķi ir pamatā stratēģijas koncepcijai, saskaņā ar kuru ERAF ietvaros tiks izstrādāta darbības programma periodam no 2014. līdz 2020. gadam.

ERAF vadošā iestāde

Saksijas brīvvalsts Ekonomikas, darba un transporta lietu ministrija

▶UZZINIET VAIRĀK
<http://life.uni-leipzig.de/>

▶ZVIEDRIJA

▶PĒTNIECĪBAS UN INOVĀCIJU REZULTĀTU KOMERCIALIZĀCIJA

Giraffe ir teleklātbūtnes robots, kas palīdz vecāka gadagājuma cilvēkiem sazināties ar pārējo pasauli. Šis robots izstrādāts projekta Robotdalen ietvaros, ko atbalsta Eiropas Reģionālās attīstības fonds un citas iestādes. Robots Giraffe, kas ir pārdots jau septiņās dažādās ES valstīs, ir lielisks inovāciju un pētniecības rezultātu piemērs, kas nonācis ražošanā.

Pētniecības un inovāciju projekta rezultātu komercializācija un panākšana, ka šie rezultāti nonāk tirgū, ir viens no izaicinājumiem, ar ko Zviedrija saskarsies nākamajā plānošanas periodā. Tas ir viens no secinājumiem, kas norādīts ietekmes novērtējuma ziņojumā par astoņām Zviedrijas reģionālajām struktūrfondu programmām periodam no 2007. līdz 2013. gadam.

Ļoti daudziem projektiem to jau ir izdevies sasniegt šajā periodā, un *Robotdalen* projekts ir labs piemērs. Šī projekta mērķis ir dot iespēju jaunām idejām un pētījumiem robotikas un automātikas jomā kļūt komerciāli veiksmīgiem, koncentrējoties uz risinājumu piedāvāšanu rūpniecības, smagkravas transportlīdzekļu un veselības aprūpes nozarēs.

Robotikas risinājumi veselības aprūpes nozarē kļūs arvien nozīmīgāki iedzīvotāju novecošanas dēļ, kas ir problēma gan Zviedrijā, gan daudzās citās ES valstīs. Šī ir joma, kurā var noderēt robots Giraffe, ko var kontrolēt ar parastu personālo datoru. Tas

spēj pārvietoties un ir aprīkots ar ekrānu, kas kalpo kā tā seja. Tas ļauj aprūpes dienestiem, piemēram, veikt biežākas pārbaudes, katru reizi neapmeklējot pacientu klātienē.

Astoņas reģionālās programmas

Robotdalen projekts tiek īstenots vienā no astoņām reģionālajām struktūrfondu programmām, kas vērstas uz reģionālās konkurētspējas un nodarbinātības veicināšanu Zviedrijā, proti, darbības programmā *East Mid-Sweden*. Par visām astoņām programmām atbild viena iestāde – Zviedrijas Ekonomiskās un reģionālas attīstības aģentūra – un tām ir vienota atbalsta funkcija.

Zviedrijas valdība ir nolēmusi saglabāt pastāvošo ģeogrāfisko iedalījumu un esošās reģionālās struktūrfondu programmas arī nākamajā plānošanas periodā. Šāda pārvaldība ir izrādījusies efektīva, jo tai ir zemas administratīvās izmaksas, kā arī atbalsta saņēmējiem ir vienkāršs un skaidrs priekšstats par atbilstību atbalsta saņemšanas nosacījumiem.

Sagatavošanās 2014.-2020. gada plānošanas periodam gan valsts, gan reģionālajā līmenī ir uzsākta jau kopš 2012. gada sākuma. Reģionālās struktūrfondu programmas ir izstrādātas sadarbībā ar daudzām citām organizācijām, ieskaitot

Robots *Giraffe* tiek izmēģināts kādā mājā Vesterosas pilsētā.

valsts sektora pārstāvjus gan vietējā, gan reģionālā līmenī, kā arī rūpniecības nozares un akadēmisko aprindu pārstāvjus. Saskaņā ar valdības pieņemtajiem noteikumiem programmas būs vērstas uz pētniecību un inovāciju, kā arī videi nekaitīgu ekonomiku un uzņēmējdarbību.

Videi nekaitīgas ekonomikas stiprināšana

Darbības programmas *North Mid-Sweden* zonā piemēram, tiek īstenoti intensīvi centieni izrādāt programmu. Šo uzdevumu koordinē Maria Gelin Axelsson no Jēvleborjas reģiona. Viņa paredz dažas izmaiņas programmas prioritātēs nākamajā plānošanas periodā.

Šī pārstāve minēja, ka “galvenā prioritāte ir videi nekaitīga ekonomika”. Ierosinātajās struktūrfondu programmu tematiskajās jomās ir ietverti arī mērķi, ko paredz stratēģija “Eiropa 2020” gudrai, ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei. Ir redzama skaidra saikne ar nodarbinātības un izaugsmes jomām, attīstot ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni, kā arī inovācijas, informācijas tehnoloģijas, un uzņēmējdarbību un veicot ieguldījumus prasmju uzlabošanā.

Taču Maria Gelin Axelsson uzskata, ka pārāk maz uzmanības tiek veltīts transporta sistēmām un informācijas tehnoloģiju infrastruktūrai, kas ir programmas *North-Mid Sweden* reģionālās attīstības prioritātes.

“Tomēr to tikpat labi var īstenot, struktūrfondu vietā izmantojot citas finansējuma piesaistes iespējas,” viņa piebilda.

Vienkāršošana un koordinācija

Nākamajā plānošanas periodā Zviedrijas valdība par prioritāti ir noteikusi projektu vadības procesu vienkāršošanu. Līdz ar to Zviedrijas Ekonomiskās un reģionālās attīstības aģentūrai un Zviedrijas ESF padomei, kas ir Eiropas Sociālā fonda vadošā iestāde, jāpiedāvā pasākumi programmu īstenošanas vienkāršošanai un koordinēšanai.

Vadošā iestāde

“Tillväxtverket” – Zviedrijas Ekonomiskās un reģionālās attīstības aģentūra

► **UZZINIET VAIRĀK**
www.tillvaxtverket.se

PROGRAMMA

2013. GADA
21. SEPTEMBRIS

_Visa Eiropa

European Cooperation Day

2013. GADA
7.-10. OKTOBRIS

_Brisele (BE)

2013. gada OPEN DAYS

2013. GADA
28.-29. OKTOBRIS

_Bukarestē (RO)

2. ikgadējais forums
par ES stratēģiju
Donavas reģionā

2013. GADA
8. NOVEMBRIS

_Brisele (BE)

Pasākums Regions as
Motors of New Growth
through Smart Specialisa-
tion (Reģioni kā jaunas
izaugsmes virzītājspēks,
izmantojot pārdomātu
specializāciju)

2013. GADA
9.-10. DECEMBRIS

_Brisele (BE)

Konference "Telling
the story" ("Situācijas
raksturojums")

2014. GADA 31. MARTS

_Brisele (BE)

RegioStars apbalvošana

Papildinformāciju par šiem pasākumiem skatiet
Inforegio tīmekļa vietnes sadaļā *Programma*:
[http://ec.europa.eu/regional_policy/
conferences/agenda/index_lv.cfm](http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/index_lv.cfm)

Mēs vēlamies uzzināt par to, kādi ir
kohēzijas politikas sasniegumi jūsu reģionā.
Lūdzu, akcentējiet rezultātus un iedzīvotājiem
sniegtās reālās priekšrocības. Varat arī pastāstīt
mums, kā sagatavojaties nākamajam
plānošanas periodam.

Par atsevišķiem rakstu autoriem lasiet
nākamajā žurnāla *Panorama* numurā.
Lūdzu, sūtiet savus rakstus (maksimālais
garums 600–700 vārdi) uz:

regio-panorama@ec.europa.eu

ĻAUJ
ŠADZIRDĒT
SAVU BALSĪ

Publikāciju birojs

Eiropas Komisija, Reģionālās politikas un pilsētpolitikas
ģenerāldirektorāts
Komunikācija – Ana-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Bruxelles
E-mail: regio-info@ec.europa.eu
Tīmekļa vietne: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_lv.cfm

